

Brenda Vantrease

LA LLIBRETERA I L'HERETGE

EL PERFUM DE LA TINTA

LA LLIBRETERA
I L'HERETGE

BRENDA VANTREASE

LA LLIBRETERA I L'HERETGE

BRENDA VANTREASE

Traducció
d' Erica Carriet Valiente

EL PERFUM DE LA TINTA

Pagès Editors

*Per a la Julie, amb records de Londres
i la cerca de sir Tomàs*

Primera edició: abril de 2010
Títol original en anglès: XX-XX
Publicat amb l'acord de XXX
XX-XX-XX

© 2010 XX-XX-XX

© 2018 Erica Carriet Valiente, per la traducció

© Lligam Editorial, per aquesta edició en llengua catalana

Imatge de fons de la coberta i contracoberta: <https://www.pixabay.com>

Il·lustracions (pila de llibres antics i símbol luterà). S'han
tret elements decoratius: <https://www.pixabay.com>

Dissenyador gràfic de coberta i logotip: Alexandre Amela Campos

Direcció, edició i adaptació del disseny de la col·lecció: Erica Carriet Valiente

Primera edició: octubre de 2018
ISBN: 978-84-XXXXX-XX-X
Depòsit legal: X.XX-XXXX

Imprès a Impremta Barcino
c/ Nàpols, 255
08025 Barcelona
<https://www.barcinoweb.es/>

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre,
ni la incorporació a un sistema informàtic, ni la
transmissió en cap forma ni per cap mitjà,
sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes,
sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright.

TAULA

INTRODUCCIÓ	11
LA LLIBRETERA I L'HERETGE	19
NOTA HISTÒRICA	465
AGRAÏMENTS	470

INTRODUCCIÓ

Les fal·làcies de l'església Catòlica

Durant el període de l'edat mitjana, el poder de la institució de l'església Catòlica era totalment indiscutible. La figura del papa, com a cap de la institució, vigilava i posseïa el més absolut control sobre la vida religiosa, política i econòmica d'Europa. Aquest abús d'autoritat s'anava sostenint per l'analfabetisme i l'actitud submissa de la població.

Les vides del papat i el clergat catòlic no eren ni de ben lluny exemplars com feien creure a la gent del poble, sinó que tan sols obra-ven per enriquir-se econòmicament i per ambició. Molts sacerdots, a més, convivia maritalment amb dones, les quals rebien el nom de barjaules o amistançades, de manera que no mostraven cap respecte al vot de castedat. El nepotisme, la simonia i l'explotació monetària i espiritual de la població s'afegien també a tot aquest entramat de corruptela.

L'empremta d'un nou pensament: el reformisme luterà

L'entrada del nou segle va estar marcada per una revolució de caràcter social i religiós, nascuda a Alemanya i promoguda per un monjo agustinià, Martí Luter. El moviment va donar lloc a diferents esglésies protestants, independents i mantingudes al marge del catolicisme.

El document *Les 95 tesis*, escrit per Luter, i la seva posterior difusió va provocar un xafarnat de certa rellevància, atès que desvelà la farsa de la venda d'indulgències, uns documents que perdonaven els pecats i escurçaven temps en el purgatori. Aquests s'obtenien a través del pagament d'una certa quantitat de diners. En realitat, però, es tractava d'un engany a la població, ja que es volia trobar la manera de poder finançar un dels projectes que es tenia en ment: la construcció del Vaticà.

Per raó de tota aquesta corrupció, Luter i els seus seguidors tenien com a objectiu principal una reforma en el si de l'església Catòlica, però aviat van començar a imposar les seves idees com ara la independència respecte a la figura del papa, l'emprament de llengües vernacles en textos cultes i que el matrimoni entre clergues fos factible. A més a més, anaven en contra del fet que la Bíblia no pogués interpretar-se de forma lliure; per als protestants, una persona tenia el dret i la llibertat de determinar el significat del text sagrat.

Convé ressaltar que els canvis de caràcter polític i social del segle XVI i l'extensió de l'humanisme a l'Europa renaixentista van afavorir notablement que l'ambient intel·lectual que es cultivà fos propici per a la Reforma i la seva difusió.

Les idees sorgides del pensament reformista van donar lloc a alguns dels fonaments principals de la nostra societat occidental, com és l'educació universal, la llibertat religiosa i les noves relacions que poden establir-se entre Estat i Església. Tenint present que fa cinc segles des del naixement del luteranisme, es pot considerar un moviment que va tenir gran transcendència i que deixà una empremta en la línia del temps.

Un control cultural

La resposta per part de l'església Catòlica davant de la propagació del pensament protestant es va reflectir en cruels persecucions i en nombroses guerres religioses.

Una de les víctimes d'aquesta persecució van ser els llibres com a instrument de memòria col·lectiva, especialment quan va ser possible la seva ràpida difusió gràcies a la invenció de la impremta de Gutenberg. Aquells que, segons el tribunal del Sant Ofici, suposaven una amenaça per a l'ordre establert eren enviats a la foguera.

Els llibres perniciosos es prohibien a través dels edictes generals, els quals apareixien en els catàlegs de llibres censurats, i també per índexs expurgatoris. Cal mencionar que les Cartes Acordades eren el mitjà de comunicació d'aquestes prohibicions per part del Consell de la Inquisició. El lloc on es devien col·locar aquests edictes que contenien la llista de llibres condemnats era la porta de l'església.

L'any 1490, l'inquisidor general de Castella, Tomàs de Torquemada, ordenà cremar llibres no cristians, com ara la literatura àrab, i d'altres entecats d'heretgia com les bibles jueves. Aquest fet fou el precedent per tal que, a partir de 1521, aquest crim literari es produís en llocs públics. D'aquesta manera, la gent era testimoni del fet i tenia l'obligació de denunciar la presència i circulació d'algun llibre prohibit si no volia ser arrestada.

Als pocs mesos d'inici de la Reforma, els escrits de Luter es distribuïen per les llibreries d'Anvers, una ciutat de Bèlgica on es podia

respirar certa permissivitat a causa de l'elevada activitat comercial i la seva prosperitat econòmica. No obstant això, l'enuig de l'Església catòlica es va mostrar a través de l'ordre de cremar més de 300 llibres que s'avenien amb la causa protestant.

El geni traductor

Les versions autoritzades de la Bíblia per l'Església catòlica estaven escrites en tres llengües que es consideraven sagrades: en llatí, hebreu i grec.

Era d'esperar que, amb el pas del temps, el llatí es convertís en una llengua que només era compresa per la gent alfabetada. Per tant, la majoria de la població que no tenia educació no podia accedir a la paraula de Déu i necessitava la intervenció d'un sacerdot.

L'Església tenia aversió a la traducció de la Bíblia perquè no volia que els fidels poguessin entendre el text sagrat per ells mateixos, ja que s'adonarien de la discrepància que hi havia entre les doctrines de l'Església i les Escriptures. El raonament de l'Església per impedir la lliure traducció i amb el qual ocultava la qüestió anterior fou simplement defensar que les úniques llengües adequades per ser llegides eren tan sols aquelles tres.

Durant aquest període, un sacerdot anglès, William Tyndale, volgué traduir el text bíblic a la seva llengua, però com no va poder traduir-la al seu país, va marxar a Alemanya i allà va emprendre la seva tasca de traducció. En poc menys d'un mes, arribaren les primeres traduccions a Anglaterra. El bisbe de Londres, Tunstall, cremava tot aquell exemplar traduït per Tyndale que trobava al seu pas, atès que en va detectar molts errors i afirmava també que l'estil del sacerdot era massa atrevit. Per exemple, va traduir la paraula *bisbe* per *supervisor*; *heretgia* per *opció*; *baptisme* per *neteja*, etc. A més, la traducció estava acompanyada d'un pròleg de caràcter revolucionari posant en dubte i criticant la doctrina i l'ensenyament de l'Església.

Tyndale fou autor d'altres textos que van causar controvèrsia perquè defensaven sòlidament els principis de la reforma protestant.

Va ser detingut a la província d'Anvers i executat a la foguera l'any 1536 acusat d'heretgia pels principis que sostenia. Alguns d'aquests

eren, per exemple, la negació de la llibertat de la voluntat, de l'existència del purgatori o del fet que la verge o els sants intercedien per nosaltres.

És indiscutible que Tyndale tenia el do per a dominar els idiomes i era alhora un geni per a la traducció, ja que va aconseguir assentar les bases de l'anglès com a llengua moderna. En definitiva, es podria asseverar que l'anglès va tenir dues herències brillants: la part de Tyndale i la corresponent a Shakespeare, el talent del qual va arrelar en la imaginació.

©THE VOICE OF THE MARTYRS

Representació de l'execució d'en William Tyndale el 6 d'octubre de l'any 1536.

Bibliografia

- ORENSEN, Rob (2016): *Martin Luther and the German Reformation*, Londres, Anthem Press.
- EGIDO LÓPEZ, Teófanés (1991): *Las claves de la Reforma y la Contrarreforma: 1517-1648*, Barcelona, Planeta.
- DANIELL, Daniel (1994): *William Tyndale: a biography*, Estats Units, Yale University Press.

PROJECTE FINAL
MÀSTER EN EDICIÓ
2017-2018

ERICA CARRIET VALIENTE

Universitat Autònoma de Barcelona

TAULA DE CONTINGUTS

1.	INTRODUCCIÓ	23
2.	DEFINICIÓ DEL PROJECTE	25
3.	ESTUDI DE MERCAT	51
4.	DESCRIPCIÓ MATERIAL DEL PRODUCTE	65
5.	ASPECTES LEGALS	73
6.	ANÀLISI ECONÒMIC	81
7.	ORGANITZACIÓ I CALENDARI	93
8.	DIFUSIÓ I VISIBILITAT DE LA COL·LECCIÓ	101
9.	AGRAÏMENTS	113
10.	BIBLIOGRAFIA	115

I. INTRODUCCIÓ

Dins de la variada tipologia de projectes que es poden dur a terme, la meua idea consisteix en la creació d'una col·lecció catalana de novel·la històrica.

Em considero una lectora empedreïda de la novel·la de gènere històric; novel·les que juguen amb elements de caire ficcional alhora que recreen un ambient d'un determinat període de la història amb rigor i documentació. Altrament, m'apassionen les novel·les en què els mateixos llibres són protagonistes de la trama: llibres que parlen de llibres. Així doncs, la meua intenció ha estat presentar en una col·lecció aquesta temàtica del món del llibre en forma de novel·les històriques.

Fa uns mesos, vaig decidir llegir una obra que no fos de gènere fictici però que tingués relació amb el món del llibre. Enmig de les meves indagacions, vaig descobrir *El llibreter de Kabul*, de Åsne Seierstad. Especialment un dels capítols (II. La crema de llibres) em va resultar atraient i a la vegada colpidor, atès que es narra el tractament despietat per part del règim talibà cap als llibreters afganesos lliurepensadors per la venda de textos que es desviaven de la doctrina establerta.

L'escena d'aquest crim literari m'inspirà per a poder determinar un exemple d'ambientació que podria recollir algunes de les històries de la col·lecció.

És per tot això que, independentment de la viabilitat o inviabilitat del projecte, tinc la il·lusió de fer palpable una col·lecció de novel·la en català que pugui conjuminar aquests aspectes.

2. DEFINICIÓ DEL PROJECTE

DESCRIPCIÓ

«El Perfum de la Tinta» es defineix com una col·lecció catalana de novel·les històriques que giren al voltant del món del llibre. La novel·la històrica es defineix com un gènere que té l'habilitat de narrar un ambient històric fidel a la realitat però sense deixar de ser en el fons una novel·la de ficció. El misteri, l'amor i el suspens són alguns dels ingredients que estan presents en els arguments de les històries que recull aquesta col·lecció.

La col·lecció aplega traduccions acurades al català de novel·les estrangeres, així com també ofereix l'oportunitat de donar a conèixer novel·les inèdites d'escriptors catalans novells.

Els tres primers títols que llançaria la col·lecció i que ajudarien a definir-la són els següents:

1. *The heretic's wife*, de Brenda Rickman Vantrease.
2. *The journal of Dora Damage*, de Belinda Starling.
3. *Brandbücher: Kriminalroman*, de Birgit Ebbert.

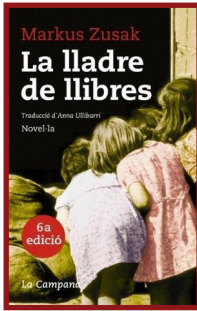
La primera obra pertany a una escriptora nord-americana; la segona a una britànica i la tercera és alemanya. La col·lecció, per tant, té el propòsit de traduir-les novament al català. S'ha procurat que el context històric presentat en cada obra fos diferent, de manera que la primera novel·la està ambientada en l'Anglaterra del segle XVI durant el període de la reforma protestant; la segona durant l'època victoriana a mitjans del segle XIX i, per últim, la tercera té com a escenari el context de l'Alemanya nazi.

Podria ser, però, que alguns títols, com ara l'obra *Brandbücher: Kriminalroman*, pertanyin a un gènere híbrid. En el cas d'aquesta novel·la, combina dos nivells narratius diferents i el gènere històric s'uneix amb el detectivesc. Aquest aspecte pot atrapar a un públic lector no només adult, sinó també més juvenil, un punt positiu pel que fa a l'extensió de la franja d'edat del lector.

En resum, són novel·les en les que, un cop llegides, s'aprèn sobre el context històric que recreen alhora que la trama aconsegueix atrapar, entretenir i passar una estona agradable de lectura tot i la duresa d'algunes situacions.

Així doncs, la novel·la històrica té el poder d'instruir d'una manera atractiva i l'ingredient que ho fa possible és la ficció, una bona eina a través de la qual podem aproximar-nos a èpoques complexes i llunyanes i arribar a comprendre-les. Les següents obres m'han ajudat força com a inspiració per a construir la col·lecció de novel·la històrica que ressegueix la temàtica del món del llibre*:

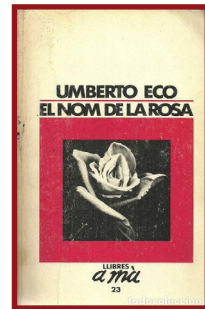
*Les fotografies de les cobertes dels llibres s'han extret de la pàgina web <www.goodreads.com>.

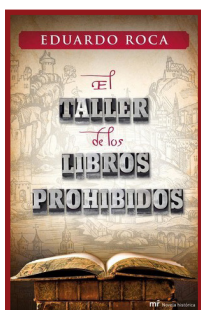

La lladre de llibres, de Markus Zusak. Ambientada en l'Alemanya nazi, narra la història d'una nena de nou anys, la Liesel, que es donada en adopció a una família alemanya que viu al barri de Molching. La novel·la explica el seu procés d'adaptació amb la nova família, l'especial relació d'amistat que forja amb en Max, el jueu

que amaguen al soterrani de casa, i com els llibres ajuden a aquests dos personatges a imaginar nous mons alhora que els produeix una sensació de delit. El punt de vista de la història és original, atès que mostra la repercussió de la guerra a la població civil alemanya. L'obra es va publicar l'any 2005 i, vuit anys després, es va fer una adaptació cinematogràfica que la convertí en best-seller.

El nom de la rosa, d'Umberto Eco. Ambientada en la baixa edat mitjana (any 1327), és una novel·la que revessa de misteri i conté aspectes propis de la novel·la gòtica, de terror i policíaca. L'obra narra la investigació per part del frare franciscà Guillem de Barkerville i el seu aprenent Adso amb el propòsit de resoldre una sèrie de misterioses morts que tenen lloc en una abadia benedictina. Finalment, arriben a descobrir que totes les morts giren a l'entorn d'un llibre que té les pàgines enverinades: el segon llibre de la Poètica d'Aristòtil. La traducció de l'obra en llengua catalana de Josep Daurella es va publicar al 1989. La fama que va adquirir la novel·la va comportar la realització d'una pel·lícula, la qual va ser dirigida pel francès Jean-Jacques Annaud.

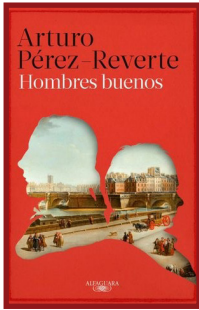

El taller de los libros prohibidos, de Eduardo Roca. En el segle xv, en Lorenz, juntament amb la seva filla Erika, intenta refer-se de la mort de seva dona en un incendi. El seu somni és atènyer un mètode automàtic d'impressió en paper per a poder difondre la cultura d'una manera més ràpida i a baix cost. La novel·la és un dolç homenatge als llibres i a la literatura i, especialment, a un dels invents amb més repercussió en el desenvolupament cultural: la impremta.

Balzac i la petita modista xinesa, de Dai Sijie. Durant l'època de la Gran Revolució Cultural Proletària de Mao Zedong, dos nois joves són enviats al camp a ser reeducats, totalment allunyats dels estudis i dels llibres. La seva situació canvia quan troben una maleta plena de llibres prohibits: obres europees d'autors com Balzac o Stendhal.

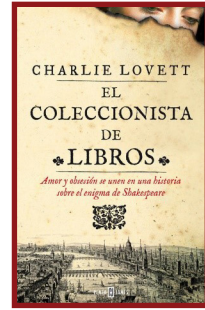

El noveno libro, de Mikel Alvira. Ambientada a l'Espanya d'inicis del segle XIX, narra com una conspiració intentarà a través de totes les vies possibles desfer-se'n del novè llibre imprès pel mestre Pàrix. Aquest recull una idea considerada infractora en aquella època: la necessitat d'equiparar els drets de la dona als de l'home.

Hombres buenos, de Arturo Pérez-Reverte. Ambientada a finals del segle XVIII, durant l'enfrontament entre la Raó i el pensament reaccionari, dos membres de la Reial Acadèmia Espanyola reben l'àrdua tasca d'anar a la recerca de l'*Encyclopédie* francesa de Diderot i d'Alembert. Dos dels seus companys acadèmics, un filòsof liberal i un periodista ultraconservador, eviten amb totes les seves forces que les idees representades per aquest volum arribin a Espanya.

El coleccionista de libros, de Charlie Lovett. El llibreter Peter Byerly se'n va a viure a un determinat indret del territori britànic per continuar restaurant llibres rars i singulars, la seva passió, i també amb la intenció de fer un canvi d'aires i de superar el dolor produït per la mort de la seva dona Amanda. La situació es capgira quan descobreix, amagat entre les pàgines d'un manual del segle XVIII, l'existència d'un retrat victorià d'una dona que té una estranya semblança amb Amanda.

Una altra petita part de la inspiració per a crear aquesta particular col·lecció té relació amb *Goodreads*, la pàgina web més gran dels lectors i de les recomanacions de lectures. En aquesta pàgina, els usuaris poden valorar llibres i escriure ressenyes, rebre suggeriments de llibres, afegir llibres als seus prestatges personals, etc. Un d'aquests s'anomena *bookish books shelf*, és a dir, un prestatge exclusiu per a llibres que parlen de llibres.

A continuació, s'expliquen els objectius que té la col·lecció, el motiu pel qual s'ha escollit la denominació de «El Perfum de la Tinta» i una possible editorial on publicar les novel·les. En aquests punts, s'empren els possibles títols de les novel·les si fossin traduïdes al català. Cal mencionar que aquests títols s'expliquen en els respectius informes de lectura.

OBJECTIUS

La col·lecció «El Perfum de la Tinta» té els següents cinc objectius establerts com a nou producte editorial:

- Donar a conèixer i promoure al territori català autors catalans novells i estrangers de novel·la històrica.

- Nodrir l'àmbit de col·leccions de novel·la històrica en el mercat editorial català i presentar la primera col·lecció catalana que aplega traduccions de novel·les estrangeres, algunes ja traduïdes a més de dos idiomes. Els dos primers títols, *La llibretera i l'heretge* i *L'enquadradora de verí*, presenten aquesta característica.

- Enfortir la llengua catalana en l'edició de llibres i apostar per aquesta llengua en novel·les que encara no han estat traduïdes al castellà (com passa amb l'obra *La protectora de llibres*).

- Mostrar que les traduccions al català siguin un dret de tots els lectors catalans. És ben cert que no tots els catalanoparlants dominen el castellà (com és el cas dels catalans de la Catalunya Nord) i que n'hi ha molts que prefereixen llegir en català perquè en una novel·la poden aparèixer frases fetes, paraules arcaiques o refranys que escapen a la seva comprensió. Si les traduccions estan motivades principalment per la impossibilitat d'accedir directament a l'original, seria ben

lògic i just que també s'incrementessin les traduccions catalanes de novel·les estrangeres encara que estiguin traduïdes al castellà. Com afirma el fundador de l'editorial catalana Edicions 1984, Josep Cots, «Hi ha molta més gent que podria llegir en català, però hi ha una gran falta d'oferta [...] Quan un lector va a la llibreria, es troba un 90% de títols en castellà i un 10% en català», i aquest és el veritable problema: l'escassa oferta al mercat a causa del no arriscament de molts editors alhora de traduir i editar en aquesta llengua.

-Fer possible la creació d'una col·lecció de qualitat que no decebi les expectatives dels lectors de novel·la històrica, a la vegada que afegeix una temàtica especial compartida per totes les obres que recull; una col·lecció que sigui reconeguda pel seu contingut i fer-la arribar al major nombre possible de públic lector català amant d'aquest gènere.

EL PERFUM DE LA TINTA

En primer lloc, el nom de la col·lecció té la intenció de despertar la curiositat del lector català. A parer meu, és un nom elegant, que no passa desapercebut i que és fàcil de recordar, ja que la combinació de les paraules emprades és senzilla.

La col·lecció reuneix diferents històries, les quals comparteixen un eix comú: tenen els llibres com a protagonistes, de manera que la tinta en aquest entorn és un element que cobra rellevància. Amb aquest nom, la col·lecció també té la finalitat de presentar les diferents obres com a fragàncies, atès que cada llibre té la seva particularitat i, en cadascun, es poden respirar diferents ambients un cop endinsats en el marc històric.

En definitiva, i per fer-ho més senzill, aquest nom evoca que són novel·les històriques amb aroma a llibre, a paraula... En concret, a tinta.

L'isotip que acompanya al nom i que fa identificar gràficament la col·lecció per a guanyar individualitat consisteix en un flascó de perfum, dins del qual es pot percebre fàcilment el seu contingut, un líquid negre amb intenció d'imitar la tinta. És simbòlic, representa de manera gràfica el significat literal d'allò que hom pot considerar l'objecte d'un perfum i també considero que és una imatge senzilla de retenir a la ment. La forma geomètrica que predomina és un cercle, una de les figures més perfectes i alhora força simple. També és una forma agradable des de un punt de vista estètic.

Aquest isotip, al costat del qual apareix el nom de la col·lecció, s'inclou en la part inferior de la coberta i a la portada del interior. La versió reduïda del logotip (sense el nom de la col·lecció) forma part també del disseny del llibre, una de les parts més rellevants del llibre. Considero que és una necessitat que la marca gràfica de la col·lecció hi aparegui en l'única part que identifica el llibre un cop hi és al prestatge.

Una altra característica essencial de l'isotip és la seva versatilitat. Funciona en versió positiva i negativa, una vectorizada en color negre i l'altra en blanc, ja que hi ha ocasions en les que l'isotip s'ha de fer servir sobre un fons més fosc, o bé, sobre un més clar. A més, s'ha creat una versió especial que té una funció purament decorativa, elaborada mitjançant la tècnica de la màscara de tall. El fons d'aquesta fa servir la il·lustració principal de les cobertes de la col·lecció. Creades de nou a través d'Illustrator, les tres variants resultants són les següents:

EDITORIAL: ON PUBLICAR LES NOVEL·LES?

El present projecte s'ha desenvolupat com una nova col·lecció amb l'objectiu de formar part del catàleg d'una editorial catalana ja existent.

A continuació, mostrant alguns exemples d'editorials en la nova col·lecció de novel·la històrica podria concloure. No obstant, hi ha aspectes que podrien revelar algun que altre inconvenient de cara a l'objectiu de la col·lecció al catàleg d'aportar editorials. Al final d'aquest capítol, es discuteix per una en concret i una que és l'editorial més encontrada.

En primer lloc, he pensat en Adverbia, una editorial petita catalana independent i nascuda l'any 2008, un dels objectius de la qual s'assenteix a un de la col·lecció: «aportar de manera exclusiva pel llibre en català i facilitar al públic lector l'accés a títols que no han estat mai traduïts en llengua catalana». No obstant, el seu catàleg disposa de traduccions d'aquelles obres que mai han arribat en la literatura universal, «a h, publica llibres de temes menys coneguts i, per tant, dirigits a un públic lector reduït. També inclou traduccions de traduccions al català d'obres fora de catàleg. És evident, doncs, que aquest enfocament no concorda amb les obres de «El Parlar de la Terra».

Del que fa al el gènere de les novel·les, encara hi ha tant hi amb l'editorial Ebadis, però aquesta ja disposa d'una nova col·lecció de novel·la històrica i, a més, no publica cap traducció, sinó que les obres són d'escriptors catalans o valencians.

En Nova Editorial, una editorial independent que publica ficció i que també ha començat a obrir-se en el camp de la no-ficció, seria un possible lloc de publicació per les novel·les de la col·lecció. Tot i la suposada visibilitat que han aconseguit obtenir alguns dels seus títols publicats, és una editorial molt recent, nascuda a principis del 2014 i que, per tant, a hores d'ara seria una mica arribant al fet que

El present projecte s'ha desenvolupat com una nova col·lecció amb l'intenció de formar part del catàleg d'una editorial catalana ja existent.

A continuació, mostrant alguns exemples d'editorials en la nova col·lecció de novel·la històrica podem concloure. No obstant, hi ha aspectes que podrien revelar algun que altre inconvenient de cara a l'intenció de la col·lecció al catàleg d'aquestes editorials. Al final d'aquest capítol, ens detenim per una en concret i una que és l'editorial més encertada.

En primer lloc, he pensat en *Adelphi*, una editorial petita catalana independent i nascuda l'any 2008, un dels objectius de la qual s'assembla a un de la col·lecció: captenen de manera exclusiva pel llibre en català i faciliten al públic lector l'accés a títols que no han estat mai traduïts en llengua catalana. No obstant, el seu catàleg disposa de traduccions d'aquelles obres que més han resonat en la literatura universal, o bé, publica llibres de temes menjats i, per tant, dirigit a un públic lector adult. També inclou traduccions de traduccions al català d'obres fora de catàleg. És evident, doncs, que aquest col·leccionament no concordaria amb les obres de «El Porfano de la Tierra».

Del que fa al el gènere de les novel·les, encara hi hauria un altre amb l'editorial *Eladit*, però aquesta ja disposa d'una nova col·lecció de novel·la històrica i, a més, no publica cap traducció, sinó que les obres són d'escriptors catalans o valencians.

En *Altea Editorial*, una editorial independent que publica ficció i que també ha començat a obrir-se en el camp de la no-ficció, seria un possible lloc de publicació per les novel·les de la col·lecció. Tot i la suposada viabilitat que han aconseguit obtenir alguns dels seus títols publicats, és una editorial molt recent, nascuda a principi del 2014 i que, per tant, a hores d'ara seria una mica arribant al fet que

El present projecte s'ha desenvolupat com una nova col·lecció amb l'intenció de formar part del catàleg d'una editorial catalana ja existent.

A continuació, mostrant alguns exemples d'editorials en la nova col·lecció de novel·la històrica podria concloure. No obstant, hi ha aspectes que podrien resoldre algun que altre inconvenient de cara a l'intenció de la col·lecció al catàleg d'aquelles editorials. Al final d'aquest capítol, es discuteix per una en concret i una que és l'editorial més encertada.

En primer lloc, he pensat en Adelviana, una editorial petita catalana independent i nascuda l'any 2008, un dels objectius de la qual s'assembla a un de la col·lecció: captenen de manera exclusiva pel llibre en català i faciliten al públic lector l'accés a títols que no han estat mai traduïts en llengua catalana. No obstant, el seu catàleg disposa de traduccions d'aquelles obres que més han resonat en la literatura universal, a hoi, publica llibres de temes menjats i, per tant, dirigit a un públic lector reduït. També inclou traduccions de traduccions al català d'obres fora de catàleg. És evident, doncs, que aquest col·leccionament no concordaria amb les obres de «El Portinari de la Tintura».

Pel que fa al el gènere de les novel·les, encalcaria bastant bé amb l'editorial Eladita, però aquesta ja disposa d'una nova col·lecció de novel·la històrica i, a més, no publica cap traducció, sinó que les obres són d'escriptors catalans o valencians.

En Alena Editorial, una editorial independent que publica ficció i que també ha començat a obrir-se en el camp de la no-ficció, seria un possible lloc de publicació per les novel·les de la col·lecció. Tot i la suposada visibilitat que han aconseguit obtenir alguns dels seus títols publicats, és una editorial molt recent, nascuda a principi del 2014 i que, per tant, a hores d'ara seria una mica arriscat el fet que

INFORMES DE LECTURA

Títol original: *The heretic's wife*

Autora: Brenda Rickman Vantrease

Pàgines: 476

Idioma original: anglès

Traduccions: alemany, castellà

Gènere: novel·la històrica

Tema: En l'Anglaterra dels Tudor, una jove llibretera decideix anar a Bristol a la recerca de fons per a la botiga. Aquest viatge canviarà el rumb de la seva vida i serà una via per a conèixer noves experiències com l'amor i el patiment.

Any de publicació: 2010

Editorial de procedència: St. Martin's Press

Síntesi de la trama: La novel·la narra les vivències d'una noia jove, la Kate Gough, en un context d'agitació religiosa en el que Enric VIII d'Anglaterra demana amb insistència l'anul·lació matrimonial amb Caterina d'Aragó per contraure matrimoni amb Anna Bolena, on les traduccions de la Bíblia a l'anglès i altres llibres d'influència luterana estan censurats i on el canceller Tomàs More persegueix sense cap mena de compassió als heretges.

La Kate té una petita llibreria que està situada a Paternoster Row, treballa amb el seu germà John, impressor i també llibreter, i s'arrisquen el seu dia a dia venent llibres prohibits.

Un dia, però, la sort no els acompanya: dos soldats entren a la llibreria i s'emporten detingut al seu germà. Després d'unes setmanes difícils i escasses de diners convivint amb la seva cunyada i el fill d'aquesta, el seu germà torna a casa després d'haver-se retractat i gràcies també a l'ajuda de la

Margaret, la filla de Tomàs More, la qual va conèixer la Kate un matí en el que es va presentar a la llibreria.

En John i la Mary decideixen marxar a casa dels pares d'ella a Gloucestershire i viure una vida tranquil·la, mentre que la Kate hi esmerça tots els seus esforços en reprendre el seu negoci de llibretera. Per dur-ho a terme, però, necessita nou material, ja que la majoria de llibres foren cremats pel John abans del seu arrest per tal de no deixar cap prova.

Gràcies al mercader sir Humphrey Monmouth, la Kate se n'assabenta d'un nou enviament de llibres de contraban a Bristol. Per fer el viatge, es veu obligada a fer-se passar pel seu germà, de manera que es vesteix amb la seva capa per dissimular la forma del seu cos. En aquesta sortida, coneix al jove amb el qual es casa, John Frith, un excel·lent estudiant de Cambridge, molt amic del traductor William Tyndale.

Durant uns mesos d'estança a la casa dels senyors Walsh a fi que en John es recuperés de la seva darrera retenció, la jove parella decideix començar una nova vida a la província d'Anvers. Per arribar al seu destí, els joves depositen la seva confiança en el capità Tom Lasser, el vaixell del qual es fa càrrec de transportar mercaderies, moltes d'elles il·lícites.

A Anvers, la parella s'adapta molt bé a la seva nova vida i viuen feliços; la Kate comença a relacionar-se amb un grup d'amigues que estudien la Bíblia, mentre que el seu marit treballa com a traductor al Grote Markt i, un cop a casa, escriu textos en contra de la doctrina del purgatori.

La felicitat s'esquerda quan la Kate perd el seu primer fill a causa d'una forta hemorràgia. Es converteix en un cop molt dur i tràgic per a ella, però gràcies a en John i a les seves amistats, ho va superant de mica en mica.

Però el veritable infern arriba quan en John li comunica a la Kate, embarassada ja del segon fill, que li agradaria marxar uns dies a Anglaterra, ja que sembla que les circumstàncies estan millorant: en Tomàs More ha dimitit del seu càrrec com a canceller i els bisbes ja no tenen el poder de detenir els

heretges, sinó que ara aquest recau en el rei. El seu propòsit és aprofitar aquest ambient i intentar que es pugui publicar la Bíblia en anglès. La notícia cau com una galleda d'aigua freda per a ella i, debades, procura que finalment no se'n vagi.

Quan en John arriba a Anglaterra, el que no sap ben bé és el fet d'haver-hi per tot arreu espies que treballen per al bisbe Stokesley i per a en Tomàs More, i és així com el jove erudit pica l'ham i es delata a ell mateix escrivint un text d'idees reformistes amb la seva signatura, el qual li demana un suposat sastre. Aquest escrit es converteix en una prova irrefutable de la seva heretgia. És sotmès a judici i, posteriorment, executat públicament a la foguera.

Mentrestant, la Kate espera impacient l'arribada del seu marit quan el capità Tom Lasser és qui la fa sabedora de l'empresonament d'en John i del seu dissortat final. Torna a perdre el seu fill i és llavors quan queda atrapada en un núvol profund de malenconia.

Després d'uns quants mesos d'ençà de la mort d'en John, la petició de matrimoni que li fa en Tom Lasser arriba d'improvís a la vida de la Kate. Ella sap que no hi té res a perdre i accepta, encara que el seu estimat John sempre hi serà al seu cor.

Impressió personal: És una bona novel·la històrica en la que l'autora aconsegueix amb enginy mantenir el suspens en tot moment, de manera que al lector se li fa força difícil interrompre la lectura. Sap suggerir molt bé les qualitats i la manera de ser de cada personatge; n'hi han carregats d'afecte i de tendresa i d'altres que són l'odi i la crueltat personificades. M'ha semblat una trama intensa i molt ben filada, que no hi deixa caps per lligar. Potser el final queda una mica forçat, especialment quan apareix a la llibreria una coneguda cosidora, la qual mor sobtadament i deixa la seva filla a càrrec de la Kate. Però és només un detall insignificant en aquest admirable entramat novel·lesc

que teixeixen els ingredients de la novel·la: una dolça història d'amor, persecucions, la pèrdua d'un ésser estimat i enfrontaments de caire religiós, tots ells en un context hostil on malauradament no hi havia un accés lliure a tota paraula impresa.

Valoració literària: Els esdeveniments ocorren durant el segle XVI, just quan hi havia una divisió entre catòlics i protestants provocada pel procés reformista de Luter i quan Enric VIII es va establir com a cap de l'Església anglicana per poder-se divorciar de Caterina. La història explica els fets des de un narrador omniscient, ja que ho sap tot dels personatges, tant els seus pensaments com sentiments.

Es tracta sens dubte de ficció històrica, atès que la major part dels personatges són reals. Precisament la protagonista de la novel·la és un dels pocs personatges que són ficticis i l'autora, doncs, ho espleta per escriure una història inventada, però alhora assolint una versemblança en els fets i en la forma d'emprar el llenguatge. Lligat amb aquest últim aspecte, en les escenes de la cort d'Enric VIII, hom pot considerar els diàlegs entre l'Anna Bolena i el rei força creïbles.

La història es divideix en un total de 43 capítols i cadascun d'ells té la missió de narrar els esdeveniments d'un personatge diferent, de manera que es presenten com a fils separats i intercalats, i que finalment s'entrellacen amb naturalitat.

Es pot afirmar que el registre del llenguatge és neutre, per tant, es llegeix fluidament i de manera còmode; inclòs diria que l'autora crea un equilibri complex en el que aconsegueix escriure bellament amb un llenguatge que no és exigent, i això és sincerament lloable. Tots aquests aspectes positius de la novel·la fa que la puntuació otorgada sigui prou elevada.

Valoració comercial / públic potencial: Les novel·les de ficció històrica, els personatges de les quals protagonitzen una

història d'amor, tenen molta tirada comercial. En aquesta, apareixen, a més a més, personatges històrics de renom com Enric VIII o Anna Bolena. D'aquesta última, per exemple, s'han realitzat algunes adaptacions cinematogràfiques com *Les germanes Bolena*. L'any 2015 s'estrenà la sèrie *Wolf Hall* on apareixen alguns personatges de la novel·la com Cromwell, Wolsey, Tomàs More o Caterina d'Aragó. Per aquests motius, la puntuació comercial que obté és la màxima.

L'obra va dirigida, per tant, als lectors en llengua catalana del gènere de la ficció històrica i, també, a aquells que els apassiona la història d'Anglaterra en ple segle XVI. A més, en aquesta es respira un ambient tens de biblioclàstia que li dona a la novel·la un toc singular. En definitiva, la novel·la tindria capacitat d'arribar a dos tipus de lectors: aquells que llegeixen novel·la històrica d'èpoques antigues, anteriors al XIX, que són molts; i als lectors de novel·les que tenen com a protagonista una noia que és llibretera.

Puntuació literària: 9

Puntuació comercial: 10

Dificultat de la traducció: No haurien de sorgir inconvenients alhora de la traducció de l'anglès al català. D'altra banda, el fet que hi manquin durant la narració frases fetes ajuda a que el nivell de la traducció no sigui tan exigent.

Suggeriment de promoció: Difondre una síntesis atractiva de la novel·la mitjançant una plataforma audiovisual. També es podria fer publicitat a través de notícies i ressenyes d'aquesta en blogs de lectura i revistes.

Suggeriment de títol: Crec que un bon títol per a la novel·la en català seria *Fugir de les flames*, tenint present que aquest és el principal objectiu tant dels protagonistes com dels llibres que intenten protegir. Un exemple d'aquest seria la Bíblia de Wycliffe que va heretar la Kate de la seva besàvia, ja que

aconsegueix sobreviure de ser cremada i evita convertir-se en cendra. No obstant, s'ha volgut mantenir millor el títol que adopta l'edició en castellà, ja que l'anterior no fa cap referència als dos protagonistes. D'altra banda, també és més comercial.

Títol original: *The Journal of Dora Damage*

Autora: Belinda Starling

Pàgines: 426

Idioma original: anglès

Traduccions: italià, castellà, portuguès, neerlandès, noruec

Gènere: novel·la històrica

Tema: Una dona emprèn el negoci del seu marit en un taller d'enquadernació per combatre la pobresa i tots els deutes que l'ofeguen, però no coneixerà pas el món obscur en el que es veurà completament endinsada i atrapada.

Any de publicació: 2006

Editorial de procedència: Bloomsbury Publishing

Síntesi de la trama: La Dora Damage és la muller d'en Peter, un home masclista i autoritari que ha de deixar el seu ofici d'enquadernador perquè pateix d'una artritis força avançada. Envoltada de deutes i amb una filla petita al seu càrrec, la Dora convenç al seu marit per tal que ella i en Jack, l'ajudant del negoci familiar, emprenguin secretament la feina seguint les ordres d'ell, atès que en la societat victoriana no estava ben vist que la dona s'encarregués del treball d'un home.

La Dora es posa en contacte amb l'únic client d'Enquadernacions Damage, el senyor Diprose, el primer encàrrec del qual consisteix en enquadrar una Bíblia. Aviat la Dora

se n'adona que el client que rep els llibres enquadernats és Knightley, un aristòcrata que forma part d'un club de l'alta societat, els Nobles Salvatges, i que tots ells comparteixen un gust per una literatura de temes molt atrevits i libidinosos, a més de tindre obsessió pel sexe, la morbositat i la perversió.

Algunes de les obres que es veu obligada a enquadernar són l'*Ars Amatoria* d'Ovidi o la novel·la eròtica *Fanny Hill: memòries d'una dona de plaer* de John Cleland; obres prohibides i considerades verí moral en una societat extremadament moralista i de pensament conservador on la llei de Publicacions Obscenes és vigent.

En Din apareix en la vida de la Dora, un esclau fugitiu que coneix la dona de Knightley, ja que ella és membre d'una societat abolicionista. Aquesta li demana a la Dora que li ofereixi un lloc de treball en el seu taller a canvi d'un subsidi.

Mentrestant, la innocència de la Dora i la seva educació moral lluiten constantment amb el contingut lasciu dels llibres; en certs moments, fins i tot, no suporta estar envoltada de tant de vici i es planteja deixar d'enquadernar per a Knightley, però el sou elevat que aquest li paga pels seus serveis fa dissipar aquest pensament.

Després de la mort d'en Peter, comença a sentir-se atreta pel Din, però la situació canvia completament quan la Sylvia, la dona de Knightley, es presenta de sobte a casa de la Dora amb una maleta i un nadó. Aquesta li explica desconsoladament que el seu marit l'ha forçat a marxar de casa perquè el nen sembla mestís.

Durant aquests dies, amb la presència de la Sylvia, en Din es converteix en una via d'escapatori i d'alleugeriment per la Dora.

Quan comencen a tenir una relació cada cop més estreta, en Din li revela les vertaderes intencions de les dames de la societat abolicionista. A partir d'aquí, la Dora sospita que

el possible pare del fill de la Sylvia sigui el mateix Din. Però no tot acaba aquí.

Un dia, el senyor Diprose apareix en el taller i li demana a la Dora enquadrar un misteriós llibre del qual ella no en pot saber res del contingut ni del títol. Es crea un ambient de misteri al voltant d'aquest manuscrit, així com també del tipus de pell amb la que l'ha d'enquadrar.

La Sylvia és finalment qui fa obrir els ulls a la Dora i, juntes, descobreixen que tant Diprose com Knightley no coneixen els límits de la perversió i la crueltat: l'enigmàtica pell no pertany a cap animal, sinó que és pell humana. Això traspasa

El seu terror s'incrementa quan la seva filla desapareix un matí. Gràcies a un embós, de seguida la troba dins d'un taxi en companyia del senyor Diprose. Ara sí que s'han endinsat en un gran perill.

Quan arriben al seu destí, la separen de la seva filla i l'adormen amb cloroform. Un cop desperta, se n'adona que li han tatuat la zona de les natges. Atemorida, sap que s'ha convertit en una joguina per als senyors Diprose i Knightley, encara que aquest últim, per sorpresa d'ella, no li fa gens de gràcia la forma en la que Diprose està actuant. En Din apareix quan menys s'ho espera i l'ajuda a desfer-se'n de Diprose fins que el maten amb una sobredosi de cloroform. Tot seguit, Knightley demana que es rentin i que se'n vagin; ells accepten una mica desconcertats.

Passat un cert temps, quan tot torna a la tranquil·litat, la Dora funda el Sindicat Femení de Treballadores de l'Enquadració. Entre ella y la Sylvia, lliures de l'encadenament que provoca el fet d'estar casada, aconsegueixen molts avenços i, especialment, poder viure sense estar subjectes a cap possessió masculina. Tampoc torna a veure en Din, doncs va marxar definitivament cap a Amèrica per lluitar pels drets dels esclaus.

Finalment, la Dora es retroba un dia amb Knightley. Després d'una conversa amb ell, descobreix la veritat: Knightley volia alliberar-se'n de Diprose perquè últimament feia tot allò que estigués en les seves mans per complaure'l, de manera que la idea del manuscrit enquadernat amb pell de dona no fou encàrrec seu. Li demana disculpes a la Dora per tot el que ha patit. També s'assabenta de que el pare biològic d'ell fou de raça mestissa, així que el fill que va tenir amb la Sylvia sí que era seu. És el secret que amaga darrere de la seva perruca de cabells rossos i que, per tant, estava condemnat a sacrificar-se quan tingués descendència perquè podia tacar la seva reputació.

La història finalitza amb un epíleg escrit per la filla de la Dora i en el que explica el desenllaç de tots els protagonistes.

Impressió personal: És una novel·la de misteri històric força interessant que assoleix tenir ganxo a mesura que vas llegint. L'obra adquireix un gran valor, vist que no només fa un retrat profund de la societat del Londres victorià, sinó que també recorda al lector els pocs drets que tenien les dones pel simple fet de pertànyer al sexe femení. Per tant, hi ha una protesta social en el rerefons d'aquesta història. El lector pot quedar satisfet amb el final, ja que la protagonista aconsegueix reafirmar la seva indentitat sexual en una societat patriarcal dominada per la hipocresia i una exagerada moralitat.

En definitiva, l'autora alterna passatges molt descriptius i detallats que proporcionen molta informació amb d'altres més obscurs, tensos i misteriosos que fan augmentar l'expectació durant la lectura.

Valoració literària: La història està ambientada a mitjans del segle XIX i els fets de la trama estan narrats en primera persona. Convé ressaltar que l'epíleg, però, també està narrat per una veu en primera persona, però no es tracta de la protagonista, sinó de la filla d'aquesta. És una part

que té el propòsit de deixar conclosa una història que recull fictíciament un diari escrit per la Dora després de tots els fets.

Altrament, evoca a les novel·les de Dickens per les descripcions que fa d'un Londres gens glamurós, especialment de Lambeth, accentuant la misèria i la brutícia dels carrers, així com també ressalta la supervivència de la gent alhora de combatre el fred i disposar d'alguna cosa per alimentar-se.

La pornografia, l'alliberament de caràcter sexual de la dona, la violació, etc. són alguns temes que apareixen durant l'obra i que a la vegada la enriqueixen.

Valoració comercial / públic potencial: La recomano als lectors que els delecta el subgènere del misteri històric i les novel·les amb context del període victorià. També, és apropiada per aquells que tinguin curiositat de conèixer la part de l'enquadració de llibres singulars, atès que la novel·la mostra les diferents tècniques i mètodes de l'època d'aquesta singular tasca, sense trencar però en cap moment el ritme de la narració.

La seva singularitat com a obra, assolida principalment pel conjunt de temes que ressegueix i que els condensa amb habilitat formant un entramat, podria fer que tingués cert èxit comercial.

Puntuació literària: 9

Puntuació comercial: 9

Dificultat de la traducció: No s'aprecia cap dificultat en la traducció perquè el llenguatge en general és comú, encara que a vegades fa servir algunes expressions dels que s'ha de tenir cura a l'hora de traduir.

Suggeriment de promoció: Es podria promocionar com una obra on està present la rebel·lió de la dona en la societat victoriana del segle XIX, i es definiria, per tant, com un atac a una societat tancada que no donava veu a la dona i que les prohibia encarregar-se de treballs que tinguessin una repercussió econòmica significant. És molt important fer una

bona comunicació i divulgar el llibre per mitjà de xarxes socials o fent ressenyes d'aquest en blogs literaris.

Suggeriment de títol: El títol original en anglès em sembla encertat, atès que la història en sí està recollida en un diari que representa que escriu el personatge fictici de la Dora. No obstant això, m'agradaria que, tan sols llegint el títol, el públic lector se senti atret de seguida, cosa que crec que amb una traducció literal del títol en anglès no ho aconseguiria. Per tant, el títol que duria en català seria el següent: *L'enquadradora de verí*. Cal mencionar que s'assembla al títol que adopta la novel·la en castellà i en italià, però el complement «verí» el trobo més captivant i desperta encara més la curiositat vers la trama.

Títol original: *Brandbücher*

Autora: Birgit Ebbert

Pàgines: 270

Idioma original: alemany

Gènere: novel·la detectivesca i històrica

Tema: El descobriment d'un conjunt de postals desperta la curiositat de la jove Karina i les investigacions la portaran a desvelar un secret que ha romàs ocult des de l'època del règim nazi.

Any de publicació: 2013

Editorial de procedència: Gmeiner

Síntesi de la trama: La Karina és una jove de 24 anys que un dia, netejant la casa dels seus avis per poder posar-la a la venda, descobreix l'existència d'una sèrie de misterioses postals a l'àtic de la casa, amb combinacions de números

imparells i algunes lletres soltes i subratllades. Això fa despertar en ella la curiositat i la passió pels enigmes.

Des d'un principi, sap que el destinatari de les cartes és la seva bestia Katharina Bessling, però no aconsegueix saber a qui pertany l'escriptura. Molt decidida, investiga sobre la vida de la seva bestia durant la dècada dels anys 30 i la significació del contingut de les cartes amb les experiències que va viure. Li fa la sensació de que la lletra també és de la seva bestia, però aleshores es pregunta quin sentit té el fet d'enviar-se correspondència a ella mateixa.

En primer lloc, se n'assabenta, gràcies a una trucada telefònica al seu pare Michael, que la Katharina va treballar com a cuinera a la casa d'un metge i que, després, va anar a treballar a casa d'un llibreter jueu, el cognom del qual era Weizmann. Amb aquesta informació, es presenta a una editorial que publica diaris amb l'objectiu d'obtenir diaris antics dels anys 30. Allà coneix al senyor Tengelkamp, un editor que reacciona de manera estranya quan la Karina li comenta que és la besneboda de la Katharina Bessling i que ha trobat unes postals antigues pertanyents a la seva bestia. Observa que aquest es mostra massa interessat i li demana que porti les postals a l'editorial el més aviat possible.

Després d'anar a l'editorial, decideix buscar informació a l'arxiu municipal de l'ajuntament, però el responsable, el senyor Klaus Westerborg, es mostra també nerviós al esmentar tan sols el nom de la seva bestia. La conducta atípica mostrada per part dels dos personatges fa que la seva curiositat s'incrementi i continuï amb avidesa la investigació. Durant la recerca, disposa de l'ajuda de la seva amiga, la Jennifer, i d'un jove i galà capellà, en Martin Kleine. Aquest li comenta a la Karina que la seva bestia, abans de morir-se, el va trucar perquè volia informació sobre la família Schulze-Möllering. A partir d'aquí, comencen a indagar a l'entorn d'aquest nom. Una dona que va anar a l'escola amb la Katharina, l'Elisabeth Oenning, li respon a la pregunta

sobre la identitat del nom Schulze-Möllering: resulta que és el nom corresponent al metge pel qual va treballar.

No obstant, el que comença com un joc de detectius aviat es converteix en un veritable perill per a la vida de la jove Karina, ja que comença a rebre amenaces, com per exemple, quan algú entra de manera forçada a la casa de la seva bestia i l'incendien per eliminar possibles proves. Arribats a aquest punt, la Karina se n'adona que un terrible secret s'amaga darrere de tota aquesta història.

A causa de noves investigacions, la Karina descobreix que l'editor Tengeltkamp resulta ser un dels néts del doctor Schulze-Möllering, ja que la filla petita d'aquest, la Wilhelmine, va ser la seva mare.

En la segona visita a l'editor, ell mateix li aclareix ser el nebot de Bruno Schulze-Möllering, el germà gran de Wilhelmine, que va ser nomenat bisbe sufragani. A més a més, li comenta que un tal Pelle Maibaum, periodista autònom, treballa per a l'editorial, i és el mateix que va enviar un correu electrònic força despectiu al capellà Martin per tal que deixessin la investigació.

La sospita que tenen sobre el possible fet de que la Katharina fos maltractada psicològicament i violada per un metge respectable, membre del Partit Nacionalsocialista dels Treballadors Alemanys, i pel seu fill Bruno es confirma com el motiu pel que va deixar de treballar per a ells i se'n va anar a la casa del llibreter Jakob Weizmann.

Finalment, el periodista Maibaum és arrestat per violació de domicili, ja que les empremtes dactilars trobades a la casa corresponen a ell. És evident que aquest va ser enviat a petició del senyor Tengeltkamp per tal de salvar la reputació dels seus dos membres familiars, el seu avi i el seu tiet Bruno, doncs volia evitar que les postals fossin publicades en forma de dietari. Malgrat això, no ho aconsegueix perquè en Martin i la Karina les havien escanejat i les tenien guardades en un disc dur.

Per últim, els dos descobreixen una maleta plena de llibres prohibits pel règim nazi enterrada al jardí de la casa de la seva bestia. La Karina se n'adona de l'arriscament que implicava fer aquesta activitat en aquella època. Són llibres que el fill del llibreter, el Samuel, va lliurar a la Katharina amb l'objectiu de que els pogués amagar per tal que no fossin confiscats i cremats pels nazis, atès que el seu antic amic Bruno visitava cada dos per tres la llibreria del seu pare en busca de material que, segons ell, perjudicava a l'esperit intel·lectual alemany.

Impressió personal: Els esdeveniments de la novel·la es desenvolupen ràpidament i de manera intensa, per tant, la lectura no resulta gens feixuga i l'autora té l'habilitat de mantenir el misteri fins les últimes pàgines.

La divisió en diferents nivells narratius i temporals està molt ben aconseguida i mai confon al lector.

Cal dir que el tema de la crema de llibres s'ha fet servir poques vegades en les novel·les i precisament aquesta obra demostra que encara hi ha molt de potencial i espai per crear històries que vagin encaminades en aquesta direcció.

Valoració literària: És una novel·la que narra i teixeix la història en tres nivells narratius diferents; el primer d'ells correspondria a la història explicada per la bestia a través de les postals; el segon nivell pertany a la investigació que duu a terme la Karina i, per últim, el tercer nivell trasllada al lector a l'Alemanya nazi. Per tant, la novel·la es presenta com una mena de mosaic literari molt ben teixit que fa cridar l'atenció al lector.

Per altra banda, l'estil literari de l'autora és molt amè i els capítols són curts i ràpids. Aquesta característica fa que el ritme narratiu sigui en tot moment força àgil.

Valoració comercial / públic potencial: La recomano als lectors que els hi agradi el gènere híbrid, en aquest cas, el gènere detectivesc amb l'històric. El primer d'ells podria

atreure a un públic més jove, i més, si la protagonista té 24 anys, ja que el lector pot identificar-se amb la seva manera de pensar i els seus sentiments propis de l'edat. També són joves els protagonistes de l'altre nivell narratiu, el Samuel i en Bruno. Així mateix, es defineix com un gènere amb molt d'èxit entre el públic lector i si se li afegeix el context històric del Tercer Reich encara té un valor més comercial. El nivell narratiu que correspon a la novel·la històrica recorda a *La lladre de llibres*, de Markus Zusak, convertida en un best-seller internacional.

Puntuació literària: 9

Puntuació comercial: 10

Dificultat de la traducció: El llenguatge que fa servir l'autora és natural i comú, així que no hi hauria cap dificultat especial en la traducció de l'alemany al català.

Suggeriment de promoció: Es pot promocionar com una novel·la d'intriga sobre el context de la Segona Guerra Mundial que mostra la ingerència dels nazis a l'àmbit acadèmic a través de l'episodi de la crema de llibres per part dels nazis a la ciutat de Münster al mes de maig del 1933.

Suggeriment de títol: Un bon títol per a la nova edició en català podria ser *La protectora de llibres*, atès que es refereix al personatge que ocasiona tota la investigació que duu a terme la protagonista un cop trobades les postals. D'altra banda, crec que aquest títol té un caràcter més comercial que no pas l'original. Aquest fa servir una paraula única de formació en alemany que no es possible traduir-la en una sola paraula al nostre idioma; seria alguna cosa així com «crema de llibres».

3. ESTUDI DE MERCAT

CONTEXT

El gènere de les obres que recull aquesta col·lecció pertany a la novel·la històrica, un gènere que no ha titubejat mai en el mercat editorial d'Espanya i del que, per tant, existeix una producció molt elevada en l'àmbit novel·lístic.

Els aspectes que es mencionen a continuació influeixen en l'elaboració de la col·lecció «El Perfum de la Tinta» i, altrament, serveixen per a contextualitzar la novel·la històrica en el sector editorial.

En primer lloc, la major amenaça del sector editorial, la pirateria, sembla que s'hagi aturat, ja que a l'any 2016 es van registrar 374 milions de descàrregues il·legals a Espanya respecte a la xifra de 390 milions del 2015. Malgrat això, són unes xifres esfereïdores que no es poden tolerar i que cal posar remei. De moment es deposita la confiança en les accions que es puguin dur a terme amb motiu de la reforma de la Llei de Propietat Intel·lectual.

El fet que la col·lecció tingui l'objectiu de traduir novament al català novel·les històriques ja publicades en altres

idiomes és arriscat, atès que el català és una llengua de caràcter restringit si es té present l'àmbit territorial. No obstant, el president del Gremi d'Editors de Catalunya ressalta que el mercat editorial català llança uns 8.000 títols nous cada any, de manera que l'edició en llengua catalana té un vigor sorprenent. Aquesta qüestió és molt positiva per tal que es puguin continuar creant col·leccions de llibres escrits en català.

A més a més, les dades que ens ofereix l'Institut Català de les Empreses Culturals són força esperançades. Encara que només un 27,4% dels lectors llegeixen llibres d'oci habitualment en català i un 70,2% ho fa en castellà, el català com a llengua habitual de lectura ha anat augmentant lleugerament si ens fixem en els percentatges de l'any 2011, mentre que el castellà ha davallat un 7,4%. Per tant, durant els últims cinc anys, el català ha obtingut 6,2 punts percentuals més. De totes maneres, hem de ser realistes i el català continua molt per sota de la llengua castellana, però em sembla que és un detall important el fet que a Catalunya el castellà hagi descendit en cinc anys consecutius i el percentatge de lectors en català hagi incrementat, encara que tímidament.

Com que la col·lecció aplega obres traduïdes, convé ressaltar que, a diferència de països com Estats Units on dels 120.000 títols publicats a l'any només 300 són traduccions, a Espanya la xifra de publicacions traduïdes és significant: de cada cent llibres que es venen, vint-i-un són traduccions. En relació amb les obres que més es llegeixen, les dades sorprenen considerant que dels vint-i-cinc més llegits, un número de vint consisteix en llibres traduïts.

Respecte al gènere literari de la col·lecció, a partir de l'any 2000 la novel·la històrica ha anat creixent de forma considerable sense tenir alts i baixos i durant el 2011 es considerava com el gènere que produïa més beneficis en les editorials. La ficció històrica, caracteritzada per la barreja de personatges històrics reals amb esdeveniments ficticis i una ambientació acurada en un passat llunyà, lluitava sense grans esforços per

estar en els primers llocs de venda, ja que l'entorn d'aquest gènere sempre era propici. Resumint, és el gènere que més venia en el mercat, i també el que més ven actualment. Aquelles que combinen aquest gènere amb la intriga amorosa o el gènere negre són principalment les que han tingut més èxit comercial.

Segons les últimes dades de Nielsen, la novel·la històrica és la preferida dels lectors espanyols i, entre els deu llibres més venuts durant l'any 2016, es troben dues novel·les històriques de molta repercussió: *Els hereus de la terra*, de Falcones i *Falcó*, de Reverte. L'any passat, especialment a partir del mes de setembre, el gènere agafa una vitalitat sorprenent gràcies a la tercera entrega de la saga de Ken Follett amb la publicació de l'obra *Una columna de foc*, el llibre de ficció més venut a les llibreries catalanes.

Expressat en termes percentuals, el CIS (Centre d'Investigacions Sociològiques) ha publicat que un 23,8% dels lectors espanyols enquestats confirmen que el gènere més atractiu per a ells és la novel·la històrica, seguida de la novel·la general (19,5%) i la d'aventures (8,9%).

A Catalunya, durant la Diada de Sant Jordi del 2017, el dia que es van vendre aproximadament 1,6 milions de llibres tal com asevera el Gremi de Llibreters de Catalunya, dos llibres dels cinc de ficció més venuts pertanyen al gènere històric: *Rosa de cendra*, de Pilar Rahola i *La senyora Stendhal*, de Rafel Nadal.

Pel que fa a la Comunitat Valenciana, un informe del 2017 elaborat per la Generalitat demostra que el gènere literari més llegit pels valencians és la novel·la històrica, fins i tot es situa per davant de la clàssica i la romàntica.

Per últim, es pot afirmar que la concessió d'un premi literari, el premi Nèstor Luján de novel·la històrica, afavoreix també la lectura d'aquest gènere en el territori català, ja que rep aquelles novel·les originals escrites en català que s'assenten en diferents contextos històrics. Les dos últimes

novel·les que van rebre aquest premi fou *L'homenatge* de Xulio Ricardo i *El càtar proscrit* de Jaume Clotet.

PÚBLIC DESTINATARI

Les novel·les que recull «El Perfum de la Tinta» van dirigides generalment a un públic lector adult; també poden atraure a un lector més jove. A tall d'exemple, el tercer llibre de la col·lecció barreja amb el gènere històric un altre que s'adapta molt bé al gust d'un possible lector més juvenil: el gènere detectivesc.

Tanmateix, hi ha una edat compresa de públic lector que té el gènere històric com a preferit de la seva lectura i serien aquells lectors d'entre els trenta i els quaranta anys, però aquest fet no significa que els lectors més joves de trenta anys o aquells més grans de quaranta no llegeixin aquest tipus de novel·la, sinó que el major nombre de lectors es troba concentrat en aquesta determinada franja d'edat.

D'altra banda, amb motiu de que la col·lecció recull trames històriques vinculades amb el món i l'entorn del llibre, les obres són idònies pels amants de la filologia, ja que presenten diferents èpoques històriques on el llibre està present i aquest es converteix en element primordial que s'enllaça amb la trama.

La novel·la històrica, consolidada com a gènere literari independent al segle XIX gràcies a la ploma de Walter Scott i inspirat en l'estil de l'escriptora Benedikte Naubert, exigeix també un públic lector amb cert nivell cultural, que li apassioni el fet d'evadir-se del present i endinsar-se en mons distants a l'actual, que tingui molta curiositat pel passat i una avidesa per conèixer les costums d'altres èpoques, però a la vegada amb una ment molt oberta a la imaginació.

Aquest gènere, les arrels del qual es troben a Escòcia i en part també a Alemanya, es va assentar còmodament per

tot el territori europeu, atès que va tenir un bon acolliment entre els lectors. A Espanya, per exemple, podem gaudir actualment de les obres de Antonio Iturbe, Jesús Sánchez Adalid i Matilde Asensi, entre d'altres. Al territori català, també podem trobar ments brillants com Miquel Fañanàs, David Martí Martínez, Joaquim Molina, Martí Gironell, etc., de manera que la novel·la històrica a Catalunya està prou afermada.

En resum, la col·lecció va dirigida als enamorats de les trames com *La bibliotecària d'Auschwitz*, de Antonio Iturbe; *La otra vida*, de Blanca Bravo o *El libro en el que desapareció el mundo*, de Wolfram Fleischhauer.

PRODUCTES SEMBLANTS DE LA COMPETÈNCIA.

AVANTATGES I POSSIBLES DESENCERTS

TITOL: EL Llibre de la memòria

El present projecte s'ha desenvolupat com una nova col·lecció amb l'intenció de formar part del catàleg d'una editorial catalana ja existent.

A continuació, mostrant alguns exemples d'editorials en la nova col·lecció de novel·la històrica podem observar. No obstant, hi ha aspectes que podrien resultar alguns que són inconvenients de cara a l'intenció de la col·lecció al catàleg d'obres editorials. Al final d'aquest capítol, es discuteix per una en concret i com que és l'editorial més preocupada.

En primer lloc, he pensat en Adlonia, una editorial petita catalana independent i fundada l'any 2008, un dels objectius de la qual s'assembla a un de la col·lecció: representar de manera exclusiva pel llibre en català i facilitar al públic lector l'accés a títols que no han estat mai traduïts en llengua catalana. No obstant, el seu catàleg disposa de traduccions d'aquelles obres que mai han estat traduïdes en la literatura universal, o bé, publica llibres de temes menys coneguts i, per tant,

El present projecte s'ha desenvolupat com una nova col·lecció amb l'intenció de formar part del catàleg d'una editorial catalana ja existent.

A continuació, mostrem alguns exemples d'editorials en la nova col·lecció de novel·la històrica publicada encastat. No obstant, hi ha aspectes que podrien revelar algun que altre inconvenient de cara a l'intenció de la col·lecció al catàleg d'aportar editorials. Al final d'aquest capítol, veu després per una en concret i una que és l'editorial més encastada.

En primer lloc, he pensat en Adrians, una editorial petita catalana independent i nascuda l'any 2008, un dels objectius de la qual s'assembla a un de la col·lecció: aportar de manera exclusiva pel llibre en català i facilitar al públic lector l'accés a títols que no han estat mai traduïts en llengua catalana. No obstant, el seu catàleg disposa de traduccions d'aquelles obres que més han resonat en la literatura universal, a tot, publica llibres de temes científics i, per tant, dirigit a un públic lector molt. També inclou traduccions de traduccions al català d'obres fora de catàleg. És evident, doncs, que aquest col·leccionista no concorda amb les obres de «El Porfano de la Tinta».

Del que fa al el gènere de les novel·les, encastada ha estat bé amb l'editorial Eladris, però aquesta ja disposa d'una nova col·lecció de novel·la històrica i, a més, no publica cap traducció, sinó que les obres són d'escriptors catalans o valencians.

En Altra Editorial, una editorial independent que publica ficció i que també ha començat a obrir-se en el camp de la no-ficció, veia un possible lloc de publicació per les novel·les de la col·lecció. Tot i la suposada viabilitat que han aconseguit obtenir alguns dels seus títols publicats, és una editorial molt recent, nascuda a principis del 2014 i que, per tant, a hores d'ara seria una mica arribar al fet que

El present projecte s'ha desenvolupat com una nova col·lecció amb l'intenció de formar part del catàleg d'una editorial catalana ja existent.

A continuació, mostrant alguns exemples d'editorials en la nova col·lecció de novel·la històrica podria concloure. No obstant, hi ha aspectes que podrien resultar alguns que altes inconvenients de cara a l'intenció de la col·lecció el catàleg d'aquestes editorials. Al final d'aquest capítol, veu descompte per una en concret i una que es l'editorial més encertada.

En primer lloc, he pensat en Adhara, una editorial petita catalana independent i nascuda l'any 2008, un dels objectius de la qual s'assembla a un de la col·lecció: espantar de manera exclusiva pel llibre en català i facilitar al públic lector l'accés a títols que no han estat mai traduïts en llengua catalana. No obstant, el seu catàleg disposa de traduccions d'aquelles obres que mai han estat en la literatura universal, a tot, publica llibres de temes científics i, per tant, dirigit a un públic lector reduït. També inclou traduccions de traduccions al català d'obres fora de catàleg. És evident, doncs, que aquest col·leccionament no concordaria amb les obres de «El Perfum de la Tinta».

Del que fa al el gènere de les novel·les, encara que hauria de veure amb l'editorial Eladín, però aquesta ja disposa d'una nova col·lecció de novel·la històrica i, a més, no publica cap traducció, sinó que les obres són d'escriptors catalans o valencians.

En Altra Editorial, una editorial independent que publica ficció i que també ha començat a obrir-se en el camp de la no-ficció, seria un possible lloc de publicació per les novel·les de la col·lecció. Tot i la suposada vitalitat que han aconseguit obtenir alguns dels seus títols publicats, és una editorial molt recent, nascuda a principi del 2014 i que, per tant, a hores d'ara seria una mica arribant al seu que

El present projecte s'ha desenvolupat com una nova col·lecció amb l'intenció de formar part del catàleg d'una editorial catalana ja existent.

A continuació, mostrant alguns exemples d'editorials on la nova col·lecció de novel·la històrica podria encaixar. No obstant, hi ha aspectes que podrien resultar alguns que són inconvenient de cara a l'intenció de la col·lecció al catàleg d'operecs editorials. Al final d'aquest capítol, es discuteix per una en concret i com que és l'editorial més encastada.

En primer lloc, he pensat en Adversari, una editorial petita catalana independent i nascuda l'any 2008, un dels objectius de la qual s'assembla a un de la col·lecció: exposar de manera exclusiva pel llibre en català i facilitar al públic lector l'accés a títols que no han estat mai traduïts en llengua catalana. No obstant, el seu catàleg disposa de traduccions d'aquelles obres que mai han estat en la literatura universal, a tot, publica llibres de temes restringits i, per tant, dirigit a un públic lector reduït. També inclou traduccions de traduccions al català d'obres fora de catàleg. És evident, doncs, que aquest col·leccionament no concordaria amb les obres de «El Porfano de la Tierra».

Pel que fa al el gènere de les novel·les, encara que hauria de ser amb l'editorial Eladit, però aquesta ja disposa d'una nova col·lecció de novel·la històrica i, a més, no publica cap traducció, sinó que les obres són d'escriptors catalans o valencians.

En Alcega Editorial, una editorial independent que publica ficció i que també ha començat a obrir-se en el camp de la no-ficció, seria un possible lloc de publicació per les novel·les de la col·lecció. Tot i la suposada viabilitat que han aconseguit obtenir alguns dels seus títols publicats, és una editorial molt recent, nascuda a principi del 2014 i que, per tant, a hores d'ara seria una mica arribant al fet que

El present projecte s'ha desenvolupat com una nova col·lecció amb l'intenció de formar part del catàleg d'una editorial catalana ja existent.

A continuació, mostrant alguns exemples d'editorials en la nova col·lecció de novel·la històrica podria concloure. No obstant, hi ha aspectes que podrien resultar alguns que són inconvenients de cara a l'assentiment de la col·lecció al catàleg d'aquesta editorial. Al final d'aquest capítol, es discuteix per una en concret i com que es l'editorial més encertada.

En primer lloc, he pensat en Adrians, una editorial petita catalana independent i nascuda l'any 2008, un dels objectius de la qual s'assenteix a un de la col·lecció: «aportem de manera exclusiva pel llibre en català i facilitem al públic lector l'accés a títols que no han estat mai traduïts en llengua catalana». No obstant, el seu catàleg disposa de traduccions d'aquelles obres que mai han estat en la literatura universal, a tot, publica llibres de temes menors i, per tant, dirigit a un públic lector reduït. També inclou traduccions de traduccions al català d'obres fora de catàleg. És evident, doncs, que aquest col·leccionament no concordaria amb les obres de «El Perfum de la Tinta».

Del que fa al el gènere de les novel·les, encara que heu vist amb l'editorial Eladís, però aquesta ja disposa d'una nova col·lecció de novel·la històrica i, a més, no publica cap

DESCRIPCIÓ DE LES DIFERÈNCIES I ELS AVANTATGES DEL PROJECTE PRESENTAT

Com s'ha observat en l'apartat anterior, hi ha una desigualtat força significativa entre la quantitat de col·leccions de novel·la històrica en llengua espanyola i les de llengua catalana. Amb intenció d'alimentar el mercat editorial català en aquesta qüestió i promoure més l'edició en català de novel·les històriques, neix «El Perfum de la Tinta».

El principal avantatge de la col·lecció és el gènere de les novel·les, ja que la novel·la històrica es pot definir com un gènere molt estimat, que té els seus lectors fidels i que duu molts anys essent un dels gènere novel·lescs més potents, sense patir cap davallament.

Cal ressaltar que no es troben traduccions al català de novel·la històrica estrangera recollides dins d'una col·lecció de gènere, sinó que consisteixen en llibres solts que pertanyen a diferents editorials o segells. Com a mostra, Rosa dels Vents, el segell en català del grup Penguin Random House, disposa d'alguns títols de gènere històric traduïts al català. També poden formar part de col·leccions en format butxaca on es troben obres de diversos gèneres caracteritzades per haver tingut molt bon acolliment entre els lectors. Si es parteix d'aquest aspecte, la col·lecció ofereix una essència de producte diferent: té l'objectiu principal de difondre traduccions acurades i de bona qualitat de novel·les històriques en el mercat editorial català. Així mateix, té el propòsit de donar a conèixer novel·les inèdites nascudes de la ploma d'escriptors catalans.

«El Perfum de la Tinta» presenta un disseny tancat i unificat de coberta, contracoberta i llom de novel·les històriques estrangeres o catalanes perquè el lector la pugui reconèixer fàcilment. La il·lustració principal de la coberta (la pila de llibres antics) té la finalitat d'esclarir el tema específic que comparteixen les novel·les de la col·lecció. El món del llibre i la literatura és de cert interès general, tal com ha posat de manifest l'adaptació cinematogràfica de la novel·la *The Bookshop* (1978), de Penelope Fitzgerald, que es convertí a finals de l'any passat en èxit de taquilla. Segons l'Isabel Coixet, la directora de la pel·lícula, «els llibres són portes de descobriment i d'obertura al món», una definició que comparteixo totalment.

Així doncs, «El Perfum de la Tinta» vol reflectir aquesta temàtica en forma de novel·les històriques que, a la vegada, és la que defineix l'essència de la col·lecció.

Una altra característica de la col·lecció consisteix en la presentació d'una introducció de lectura ràpida i amena amb la fi que, abans d'endinsar-se a la lectura, el lector es pugui contextualitzar sobre el període històric en el que està basada la història que té entre mans.

INCONVENIENTS I RISCOS DEL PROJECTE

És complicada la prosperitat d'un nou projecte editorial davant de l'oferta excessiva de títols on cada llibre lluita per cridar l'atenció del lector a les prestatgeries de les diferents llibreries. Per tant, cap principi de qualsevol producte editorial està exempt de riscos.

El fet de publicar un llibre en una llengua d'àmbit restringit com és el català fa que els editors es plantegin seriosament l'edició i comercialització en aquesta llengua de novel·les ja publicades en altres idiomes. Això és motiu principalment d'una manca de normalitat lingüística existent en la ment dels lectors, i que no possibilita de cap manera la creació normal d'una indústria editorial. El dany està, per tant, en que el llibre de consum s'associa directament amb el castellà.

Un dels inconvenients resideix en el fet que alguns títols de la col·lecció s'han traduït al castellà fa uns anys, de manera que potser una part del públic lector català ja hagi llegit l'edició castellana d'aquesta novel·la.

Per altra banda, la bestreta a compte dels drets d'autor del primer títol és elevada, ja que és una autora coneguda que ha publicat un total de tres novel·les, les quals han estat traduïdes en més de dos idiomes.

La fortaleza de les col·leccions de novel·la històrica en castellà mencionades anteriorment poden aombrar la col·lecció; per aquest motiu, es procurarà, si més no, que formi part d'una editorial que el públic lector conegui i identifiqui ràpidament.

Per últim, un altre possible risc podria ser el caràcter específic de la col·lecció i que no arribi al major nombre de lectors possible. Davant d'aquest problema, s'han de dur a terme unes bones estratègies de comunicació i promoció.

ANÀLISI DAFO

Per últim, es realitza a continuació un Anàlisi DAFO per a poder planificar i sintetitzar millor els factors interns del projecte (les fortalezes i les debilitats) i els externs (les oportunitats i les amenaces). Aquest anàlisi, per tant, ens oferirà un diagnòstic per tal d'observar en quin estat es trobaria el projecte en ambdós nivells.

-Factors interns:

 'Y Fortalezes:

- ♦ És una col·lecció catalana definida que conté traduccions acurades i de bona qualitat de novel·la històrica estrangera. El lector també pot trobar-ne d'inèdites pertanyents a escriptors catalans. Les trames de la col·lecció giren entorn d'una temàtica original: el món del llibre i la seva essència.

- ♦ El primer títol que llança la col·lecció pertany a una autora prou coneguda i l'edició en castellà va ser molt reeixida comercialment. D'altra banda, els dos títols que segueixen a aquest són de dos autors no gaire coneguts, però que poden despertar la curiositat dels lectors catalans.

♦ A diferència d'altres edicions, l'edició catalana disposa d'un material afegit. Es tracta d'una petita introducció molt ràpida de llegir, la informació de la qual es disposa en diferents apartats. D'aquesta manera, el lector abans de començar a llegir la novel·la, es podrà situar en el context de la història sense cap problema.

👉 Debilitats:

♦ És una col·lecció limitada pel que fa al seu caràcter de temàtica específica.

♦ La llengua en la que es publica és d'àmbit restringit. Aquest aspecte fa que no arribi a un nombre gran de lectors.

♦ El cost de traducció d'alguns títols (com ara els dos primers que llança) és elevat, ja que són novel·les que superen les quatre-centes pàgines.

-Factors externs:

☆ Oportunitats:

♦ El gènere de les obres és històric. És un dels més potents en el mercat i es vol aprofitar aquest ambient favorable per a poder dur a terme el projecte. Aquesta realitat ajudarà segurament a donar una petita empenta a la col·lecció.

♦ Hi ha un públic lector potent de novel·la històrica gràcies a sagues com les de Ken Follett.

♦ Els tres contextos històrics dels primers títols tenen un bon acolliment entre els lectors, especialment el que pertany al tercer títol, ja que és el període de l'Alemanya nazi. Fins i tot, s'ha afirmat que la temàtica de l'Holocaust s'ha convertit en un subgènere a causa de la quantitat de novel·les publicades que tenen com a escenari el Tercer Reich.

● Amenaces:

♦ Com s'ha explicat abans, la major amenaça està representada per l'assentament de les col·leccions de novel·la històrica en castellà que porten anys en el sector. Això pot debilitar el projecte respecte a aquesta forta competència que hi ha en el mercat.

♦ La difícil identificació en el sobreproductiu mercat editorial com a una nova col·lecció en català de novel·la històrica.

4. DESCRIPCIÓ MATERIAL DEL PRODUCTE

ASPECTES TÈCNICS DEL LLIBRE

Les següents característiques tècniques pertanyen a cadascuna de les obres presentades per aquesta col·lecció i que s'encarreguen d'oferir una identitat en comú per tal que la col·lecció pugui ser reconeguda pel lector.

Cal mencionar que cada col·lecció de Lligam Editorial es caracteritza per tenir un format diferent. Per exemple, la col·lecció «Sense límits» té el format 230 x 280 mm, mentre que la col·lecció «Boira» té el següent format establert: 145 x 230 mm.

Tots els llibres de la col·lecció «El Perfum de la Tinta» tindran el següent format: 150 x 235 mm. És un format gran, ja que moltes de les obres recollides són extenses i, si s'hagués escollit un format més petit (com ara l'A5 —148 x 210 mm—), s'hagués observat un llibre difícil de manejar. En referència als marges, he volgut ser generosa i he definit un marge interior de 21 mm, mentre que l'exterior és de 24,5 mm. Aquest aspecte no vol dir que no m'agradin els marges laterals simètrics, però prefereixo que els dits del lector tinguin cert espai lliure per sostenir els fulls sense tapar

les paraules de final de línia i permetre d'aquesta manera una lectura còmode. El marge superior establert és de 23 mm, mentre que l'inferior és de 25 mm.

L'enquadrernació que s'ha triat és de tapa tova (o a la rústica) amb el llom encolat. Com a amant dels llibres, m'hagués agradat lògicament enquadrernar-los en cartoné, però per motius econòmics, s'ha optat per l'anterior enquadrernació. De totes maneres, és una enquadrernació atractiva si es realitza amb certs detalls que li otorguen elegància. S'han afegit solapes perquè ajuden a engrandir el cos del llibre i impedeixen que els cantells de la coberta esdevinguin corbs cap enfora al fer-ne ús. Per tant, és un element pràctic i a la vegada estètic. La solapa anterior conté la biografia de l'autora, juntament amb una fotografia. La posterior disposa d'una informació de caràcter promocional per a la col·lecció. S'han incorporat també els altres dos títols de la col·lecció amb una imatge de les seves cobertes per a facilitar la seva visualització.

El tipus de paper que es fa servir pels plecés és paper òffset ivori de 90 g, ja que és el tipus de paper que s'adapta millor a la manera d'imprimir, mentre que el material de la coberta és cartolina gràfica de 250 g amb acabat mat.

LA TIPOGRAFIA

Una de les decisions més rellevants alhora d'imprimir i publicar un llibre és triar quina tipografia es farà servir pel text. En primer lloc, és molt important tenir present que la tipografia i el seu tamany deu consonar amb el tipus de contingut i amb el públic objectiu. És ben cert que en general tenim l'impuls d'emprar Times New Roman, ja que és una font d'estil sobri que ofereix credibilitat i rigor al text, però crec que no és la tipografia més adequada per a un llibre, sinó que és una font pensada per aparèixer als diaris i a les lectures més aviat breus.

És essencial que la tipografia escollida per a una novel·la sigui agradable i còmode a la vista, llegible i estètica. No és correcte que la font pertanyi a la família de les pal·les o sans-serif, ja que aquestes s'utilitzen per als títols o per a fragments de lectura curts. Les fonts apropiades per a textos extensos són les serif, que creen com una línia imaginària a sota del text que ajuda a guiar l'ull i que contribueix a que la lectura sigui fluida.

Dins de la família serif, podem trobar Alegreya, Bookman Old Style, Courier, Garamond, Georgia, Lucida Bright, Palatino, etc. Per a les novel·les de la meua col·lecció, després de diverses proves, he triat Adobe Garamond Pro, una tipografia caracteritzada per tenir un equilibri entre la bellesa i la funcionalitat. A més, inclou les quatre variants (rodona, cursiva, negreta i cursiva negreta) quan n'hi ha algunes que no disposen de totes. Per altra banda, a diferència de fonts com Bookman Old Style, Droid Serif o Georgia, Garamond és més comprimida i aquesta característica fa que el llibre disposi de menys pàgines.

Per als títols de la col·lecció, s'ha fet servir una tipografia similar a la Garamond: l'Adobe Devanagari, una tipografia que considero senzilla i, a la vegada, estètica.

Respecte a la font emprada per al text de les solapes i de la contracoberta, també he escollit la font Adobe Devanagari. Per a les solapes, el tamany establert correspon a 12 punts, mentre que per al resum de la contracoberta, s'ha escollit un tamany de 13 punts perquè considero que s'ha de poder visualitzar bé. També, l'acompanyen un parell de cites procedents d'una revista nord-americana i d'una pàgina web destacada de recomanacions de llibres. A més, a la part superior, s'ha afegit un fragment de l'obra (descriu el moment tràgic en el que en John i un jove aprenent es preparen per a ser executats públicament) amb una tipografia Baskerville d'onze punts i en negreta.

Pel que fa al tamany de la tipografia de la mostra del llibre, formada per la introducció, el pròleg i el primer capítol, he escollit un tamany onze amb un interlineat de quinze punts per tal que el text respirés millor. La que pertany al present treball correspon a un tamany de tretze, mentre que l'interlineat és de quinze. Convé indicar que la majoria dels llibres s'imprimeix amb un tamany d'onze o dotze punts, mentre que si els llibres es dirigeixen a un públic lector d'entre cinc i deu anys d'edat, és raonable fer servir un tamany a partir de tretze punts.

COBERTES I CONTRACOBERTES

La part corresponent a la coberta i contracoberta d'un llibre és una de les parts més complicades de dur a terme, ja que és el seu «vestit», l'aspecte exterior amb el qual es revesteix. És la primera impressió visual que té el lector de l'obra, així que la seva funció principal és atraure'l, però també cal tenir present que el seu disseny no pot discordar amb el contingut i el gènere del llibre.

«El Perfum de la Tinta» disposa d'una coberta que té el propòsit d'unificar la col·lecció*. Totes presenten un mateix fons de contracoberta (un fons que imita a un paper tapís d'època), però depenent del títol, els llibres mostren un to de color diferent. El primer títol adopta un to blavós turquesa que fa ressaltar amb precisió el color de la rosa luterana; la segona novel·la és de color lila perquè és una obra on es pot respirar un aire feminista) i, per últim, la tercera presenta un color verdós com el to de la gorra amb visera de l'uniforme nazi**.

*El *briefing* de coberta que ha rebut el dissenyador gràfic es mostra com a document adjunt a l'annex 1.

** Les cobertes pertanyents als altres dos títols es troben impreses a l'annex 2.

La pila de llibres antics en diferents tons marrons és la il·lustració principal de la coberta. És conservada per tots els títols de la col·lecció. La imatge procedeix d'un banc d'imatges lliures de drets i gratuïtes (*Pixabay*) i ha sigut necessari retocar i treure alguns dels elements decoratius dels que disposava la imatge original. Abans de triar aquesta, vaig contactar amb una amiga meua il·lustradora i li vaig demanar que em dibuixés una pila de llibres. Li vaig comentar que era per a unes cobertes de novel·la històrica dirigides a un públic lector adult en general. No em va voler cobrar res. Un cop escanejat el dibuix i inserit en el fons, el dissenyador gràfic i jo ens vam adonar que la coberta semblava que pertanyés a un conte infantil. Potser era pels colors dels llibres, però no ens acabava d'agradar*. Cal dir que el color de fons on es troba la il·lustració és marró clar perquè al principi vaig optar per aquest color a la vegada que recreava una crema de llibres. No obstant, el conjunt en sí quedava com una taca de color marró i no s'apreciava bé la imatge. A més, el perfilat de les flames de foc era molt complex de realitzar, ja que s'havia de retallar i acoblar bé al fons.

A més a més de la imatge principal, cada obra presenta un element en concret insertat a la pila que té relació amb la temàtica: la primera mostra el símbol de la rosa luterana; el segon títol incorpora unes tisores i un fil, instruments vinculats amb l'ofici de l'enquadrernació. Finalment, la tercera novel·la ha incorporat una gorra amb visera d'un uniforme nazi. El procés d'incorporació d'aquests elements, tots ells extrets de bancs d'imatges gratuïtes i de lliure ús comercial, s'ha realitzat mitjançant el programa Photoshop.

El llom, per la seva part, presenta el títol de la novel·la i el nom de l'autor. A la part inferior s'ha incorporat el logo de l'editorial i a la superior, s'ha col·locat el número de la

*La il·lustració, dibuixada a aquarel·la, està escanejada a color a l'annex 3 d'aquest treball, juntament amb altres proves de coberta que s'han elaborat (una d'elles inclou aquesta il·lustració).

col·lecció amb la versió reduïda de la seva marca distintiva (el seu isotip). La presència del número en el llom afavoreix el col·leccionisme i dona una visió més ordenada i estètica alhora d'incorporar totes les novel·les de la col·lecció a la prestatgeria. La tonalitat de color triada és la mateixa que la de la contracoberta. Al principi vaig optar per posar un color negre, però no volia que el lector tingués l'impressió d'estar davant d'una col·lecció de novel·la negra si la trobés al prestatge; a més, n'hi han moltes col·leccions que mostren aquest color al llom.

TRADUCCIÓ I NÚMERO TOTAL DE PÀGINES

Per elaborar la mostra del «protollibre», he editat, maquetat i traduït de l'anglès al català el pròleg de la novel·la i el primer capítol.

En primer lloc, he realitzat la traducció del contingut i, un cop traduït, he fet la correcció d'estil en Word amb el control de canvi activat, atès que neteja, millora i enriqueix el text. També és rellevant i aconsellable fer-la perquè pots trobar defectes en la traducció dels quals abans poden passar desapercebuts i que perjudiquen a la coherència o a l'exactitud d'algunes unitats lèxiques emprades. En definitiva, he revisat que la traducció s'hagi adaptat a la manera més aproximada possible a l'estil original de l'autor.

Com ja he mencionat en altres ocasions, el primer títol que llança la col·lecció és una mica extens. L'edició catalana tindrà més contingut que l'original en anglès, ja que disposa d'una breu introducció sobre el context històric de les novel·les. Gràcies a l'elaboració de la mostra, s'ha pogut calcular una aproximació del total de pàgines de la novel·la. Aquesta disposarà d'unes 470 pàgines i el total aproximat que tindria de pulsacions seria unes 916240.

Les pàgines es poden distribuir en catorze plecs de 32, més un de 16 i un de 12. Queden, per tant, sis pàgines al final, tres de les quals són les finals de cortesia; les altres tres es faran servir per afegir el logotip de la col·lecció i per a publicitat i promoció de la mateixa col·lecció.

5. ASPECTES LEGALS

L'editor sempre té l'obligació de tenir cura de la relació que ha d'establir amb els autors. És essencial per a garantir la continuïtat del nou projecte editorial que aquesta relació autor-editor estigui basada en la confiança, la transparència i la justícia per ambdues parts.

És obligatori que l'editorial mantingui amb l'autor una relació regulada per un contracte, en el que s'han de definir de manera clara i precisa totes les clàusules convenients i vinculades amb els drets, deures i obligacions tant de l'autor com de l'editor.

S'han d'evitar els contractes abusius, aquells en els que l'editorial contracta drets d'explotació de l'obra que no pot arribar a exercir (com ara la negociació d'alguns drets subsidiaris que poden ser adaptació a guió de pel·lícula, marxandatge, etc.), que la bestreta o el percentatge dels *royalties* sigui massa inferior o que s'exigeixi a l'autor la cessió exagerada d'un total de vint modalitats d'edició diferents, ja que podria estar tancant les portes a altres propostes que li poden oferir altres editorials.

Com que la col·lecció reuneix obres traduïdes i impreses en paper, són necessaris dos tipus de contracte: un d'edi-

ció amb l'autor (o amb el seu agent literari, en el cas que en tingui) i un altre de traducció. És evident que no fa falta un contracte d'il·lustracions perquè es tracta d'editar i publicar una novel·la de text, la coberta de la qual s'ha procurat elaborar amb il·lustracions de bancs d'imatges d'ús lliure comercial i gratuït.

Aquest capítol sobre els aspectes legals del projecte conté les clàusules dels contractes d'edició i traducció més rellevants per tal de dur a terme la publicació del primer títol de la col·lecció.

Respecte a aquest primer títol (el que vaig utilitzar per fer la mostra), correspon a una autora de procedència nord-americana, la qual està representada per un agent literari. Vaig intentar contactar amb l'agència literària, però no vaig obtenir resposta. Llavors, vaig elaborar un model de contracte d'edició amb totes les clàusules convenients. Sí que vaig rebre resposta per part de l'editorial alemanya Gmeiner (la que publica el tercer títol de la col·lecció). En aquest cas, l'autora no està representada per cap agent i vaig contactar amb l'editorial, la qual em va proposar un contracte en el que em cedien el dret a traduir la novel·la al català i publicar-la en tres modalitats diferents. Aquest es pot trobar com adjunt a l'annex 4, juntament amb els missatges en alemany que jo mateixa vaig enviar a Gmeiner.

EL CONTRACTE D'EDICIÓ

A continuació, explicaré les clàusules més rellevants que es poden trobar en el model de contracte d'edició que he elaborat per a la publicació de *La llibretera i l'heretge*, de Brenda Vantrease. Aquest model de contracte figura a l'annex 5 del present treball. És un contracte de l'editorial en representació de l'editora amb l'agent literari que representa a l'autora, en Harvey Klinger.

En primer lloc, una de les clàusules més importants està relacionada amb la cessió dels drets. És evident que l'autor té el dret exclusiu de l'explotació de la seva obra, però els seus drets patrimonials, a diferència dels morals, sí que tenen un caràcter transferible i de durada limitada mitjançant el consentiment exprés i per escrit de l'autor. Els drets patrimonials es manifesten en la clàusula primera del contracte:

«L'AUTORA cedeix a l'EDITORIA els drets de **reproducció, distribució, comunicació pública, transformació, de col·lecció i venda** en forma de llibre de l'OBRA denominada originalment *The heretic's wife* per a la seva explotació comercial en llengua CATALANA i per a tots els territoris on es parla aquesta llengua, en les seves diverses varietats».

Són necessaris el dret de transformació i el de col·lecció. El primer perquè inclou el dret a traduir l'obra i crear, per tant, una derivada de l'original; el segon dret és imprescindible també pel fet que l'obra traduïda apareixi publicada dins d'una col·lecció de novel·les de mateix gènere. Per últim, es vol negociar també el dret a la comunicació pública per a poder publicar la traducció de la novel·la en suport digital en el cas que l'editor ho vegi propici.

Es recomana que la durada dels contractes sigui entre els cinc i els set anys. Crec que una durada de quinze anys és massa exagerat i també complicat, ja que si després apareixen noves modalitats d'edició que poden interessar o qualsevol altre assumpte és molt difícil trencar un contracte de tants anys.

Tal i com apareix esmentat en el fragment de clàusula anterior, l'explotació comercial del llibre que es pacta en el contracte seria en llengua catalana i per a tots aquells àmbits territorials on es parla aquesta llengua.

Pel que fa a les modalitats d'edició, es cedeixen dues amb caràcter d'exclusiva en suport paper (edició rústica i de butxaca) i una en suport digital. No m'ha semblat necessari la cessió d'una modalitat en format tapa dura amb sobrecoberta, cartoné o com a edició il·lustrada, de luxe o de bibliòfil. He mencionat, per tant, les modalitats més convenients i pràctiques a fi que puguin ser publicades.

Per a cada una d'aquestes modalitats convingudes, s'ha establert un mínim de 500 exemplars i un màxim de 5400. Crec que són unes quantitats moderades per al sector editorial en català.

En referència a l'entrega de l'obra original en anglès, l'agent literari es compromet a entregar-ho a l'editora el mateix dia en el qual es firma el contracte, ja que no es tracta d'un manuscrit encara no acabat. D'altra banda, l'editor es compromet a posar en circulació els nous exemplars traduïts en un període no superior a dotze mesos a partir de la data de l'entrega de l'original.

Cal mencionar que l'autora rebrà un mínim de cinc exemplars pel que fa a la primera edició i dos si es publiquen noves edicions o reimpressions de la novel·la. El 2,6% d'exemplars està destinat a promoció i premsa, és a dir, un total de 52 (d'un tiratge de 2000 exemplars).

Per últim, és rellevant el contingut de la clàusula divuitena amb la finalitat d'afavorir la promoció de la novel·la. La missió de l'editor, per tant, és procurar aconseguir la següent autorització, ja que podria ser que l'agent literari se la reservi:

«L'AUTORA autoritza l'EDITORIA a l'ús del seu nom, veu i imatge en la publicitat de l'OBRA per a qualsevol mitjà de difusió d'aquesta».

En el cas que l'agent literari es negués a cedir aquests drets a l'editor, podria fer que el projecte no resultés viable

comercialment i això esdevindria en un obstacle important tant per l'editor com pel mateix autor.

EL CONTRACTE DE TRADUCCIÓ

Aquest contracte es considera d'encàrrec d'obra perquè l'editor encarrega la traducció de la novel·la en anglès (l'original) al català a un tercer alhora que es comprometen ambdues parts de complir les clàusules pactades en aquest contracte.

En el cas d'aquest projecte, la figura de l'editor i el traductor són la mateixa persona i el model de contracte és molt similar a l'anterior, atès que el traductor es considera autor d'una obra derivada.

A continuació, es comenten breument alguns dels punts més importants d'aquesta relació contractual:

La data d'entrega de la traducció constitueix una part essencial del contracte d'encàrrec. És molt important complir aquesta clàusula i finalitzar la traducció dins del període que s'ha acordat perquè, en el cas de demora o incompliment, poden sorgir dràstiques conseqüències per al projecte si es té present que d'aquesta tasca depenen els posteriors processos fins arribar a la publicació final del llibre. He escollit un període d'entrega raonable per dur a terme la traducció tenint en compte el volum de pàgines i el contingut: una duració de tres mesos.

A més a més, l'editor ve obligat a figurar el nom del traductor a la pàgina de crèdits, juntament amb la menció del *copyright* de la traducció.

També, el traductor té el dret de rebre un mínim de tres exemplars de la primera edició i un per a cadascuna de les noves edicions o reimpressions de l'obra.

Amb relació a la durada d'aquest contracte, és convenient que també sigui de cinc anys. Convé ressaltar que la clàusula de renovació automàtica i tàcita s'ha de suprimir, de la mateixa manera que en l'anterior contracte. És molt

recomanable, doncs, que el termini quedi ben puntualitzat i evitar aquells que són massa llargs o poc precisos.

Per últim, cal esmentar que l'editor no té cap dret a negociar amb tercers editors l'edició de la traducció de l'obra a un idioma diferent del que es pacta en el contracte perquè d'aquest aspecte s'encarrega el seu agent literari.

REMUNERACIÓ

L'autora rep 800 euros en concepte de bestreta a compte dels drets que li corresponen a l'autora per l'explotació comercial de la seva obra. És una quantitat prudent al tractar-se de l'edició d'una traducció de l'obra al català.

És cert que en el model de contracte de l'editorial alemanya em demanen en concepte de bestreta 3000 euros, però és lògic que l'editorial posi des d'un principi una quantitat elevada, ja que sap que finalment l'editor demanarà negociar-la.

Així doncs, el contracte d'edició es pot definir com un instrument legal negociable. Això significa que tant l'editor com l'autor (o l'agent) poden modificar algunes de les clàusules sempre que tots dos arribin a un acord, de manera que el contingut del contracte no és de caràcter invariable.

Respecte als *royalties* que rebrà l'autora, a part de la bestreta, li correspon un 8% del preu de venda al públic, segons catàleg i sense IVA, per a cadascun dels exemplars venuts amb enquadernació a la rústica; un 5% sobre el mateix import en la modalitat de butxaca i un 25% en el cas de publicació d'edició digital.

La traductora només serà remunerada pel servei de la traducció, per tant, s'ha decidit que no cobrarà *royalties*. Com en aquest cas en particular, l'editora també és la traductora, no serà necessari liquidar els 3490 euros (d'una tarifa de 8 euros x 2100 pulsacions) en dos terminis. Això es

fa quan editor i traductor no són la mateixa persona (com en la majoria dels casos) i, llavors, l'editor paga al traductor un 30% aproximadament de l'import total en el moment en el que el traductor entrega la traducció completa a l'editor. Quan aquest últim dona el vistiplau de la tasca que ha realitzat, li paga la quantitat restant.

6. ANÀLISI ECONÒMIC

En el present apartat es mostraran les diferents despeses econòmiques que s'haurien de dur a terme amb el primer títol de la col·lecció. Cal dir que el resultat econòmic aquí extret no seria aplicable per al següent parell de títols, ja que cada novel·la disposa d'una quantitat diferent de pàgines.

Per a començar, les característiques principals del primer títol de la col·lecció «El Perfum de la Tinta» són les següents, juntament amb el tiratge que es preveu fer i la quantitat d'exemplars destinats a premsa i justificatius (els que es donen a l'autor i al traductor):

Títol	<i>La llibretera i l'heretge</i>
Autor/a	Brenda Vantrease
Col·lecció	<i>El Perfum de la Tinta</i>
Format	15 x 23, 5 cm
Pàgines	476
Espais	916.240
Enquadrernació	Rústica amb solapes
ISBN	978-XX-XXX-XXXX-X
Quantitat publicada	2000
Justificatius i premsa	60

Els processos d'edició, comercialització i distribució esdevenen els tres fonaments principals en els que es basa l'economia d'un llibre.

Les despeses vinculades a la producció i publicació d'un llibre poden variar en funció del tiratge (com més gran sigui el tiratge, més econòmic serà el preu de cada exemplar), del grau de popularitat de l'autor i de la quantitat de diners que s'inverteix en la promoció del producte. A més, és evident que la producció d'un llibre il·lustrat és molt més costosa que no pas la d'un llibre que inclogui només text.

Cal tenir present que, dins de les despeses editorials, les quantitats més grans a tenir present per a publicar una obra determinada estan relacionades amb la bestreta a compte dels drets que puguin correspondre-li a l'autor i amb les despeses d'impressió i encuadernació del llibre.

En el cas d'aquest projecte en concret, la despesa més elevada, juntament amb la d'impressió, no és la bestreta que es paga a l'autor, sinó la traducció.

L'editor disposa aproximadament del 45% del preu de venda al públic sense IVA per a portar a terme l'activitat econòmica, ja que el percentatge habitual que pacta amb el distribuïdor és del 55%. Amb aquest 45% restant, l'editor ha de pagar a l'autor, l'impressió, els serveis editorials (com ara la correcció ortotipogràfica, la correcció de proves i la maquetació) i la promoció. Arribats a aquest punt, el benefici restant (si és possible obtindre'l) serà per l'editor.

En primer lloc, i com s'ha mencionat en l'apartat anterior, l'autora cobrarà la quantitat de 800 euros en concepte de bestreta a compte dels drets d'autor. Aquesta quantitat es pot definir com l'avançament del total que pot arribar a rebre per la venda dels seus llibres. Els *royalties* que rep l'autora, segons el catàleg i sense IVA, és del 8% per a cadascun dels exemplars en rústica:

Bestreta en EUR	800 €
Royalties %	8 %

No és impossible que l'edició en català pugui arribar a vendre una bona part d'exemplars que he pensat produir, encara que l'obra hagi estat traduïda al castellà. Hi han editorials que han llançat una obra d'un autor estranger traduïda al castellà i, un any després, han publicat l'edició en català*. En aquest cas, han passat cinc anys, però si s'observa des d'una altra perspectiva, pot ser encara més positiu pel que fa a les vendes perquè així l'edició en castellà ja queda més en l'oblit. Per tant, hem de ser optimistes (el gènere és un dels preferits del lector i el tema ven força), però també hem de tocar de peus a terra: per aquest motiu, la quantitat d'exemplars que es fabricaran és modesta. Les novel·les traduïdes o escrites en català tenen una mitjana de tiratge de 1700 exemplars, però com que la novel·la va tenir prou èxit i el gènere novel·lístic és prou potent, s'ha decidit arriscar i fer un increment de 300 exemplars més.

*A mode d'exemplificació, l'any 2010 Suma de Letras va treure l'edició castellana de la novel·la històrica *El jardí oblidat*, de Kate Morton. Un any després, el llibre fou traduït al català i publicat. Va tenir força èxit comercial.

COSTOS D'EDICIÓ

Tarifa de traducció	8,00 € x 2100 puls.
Total traducció	3490,44 €
Traducció <i>royalty</i> sobre PVP	0,0 %
Tarifa de correcció d'estil	2,50 € x 2000 puls.
Coordinació i preparació de l'original	0 €
Bestreta <i>royalties</i> traducció	0 €
Total correcció d'estil	1145,30 €
Disseny de coberta	100 €
Il·lustració de la portada	0 €
Informe de lectura	0 €
Maquetes	0 €
Cost unitari edició	2,76 €
Total edició EUR	5536 €

El cost de la traducció és molt elevat a causa de l'extensió de l'obra. Com jo mateixa la traduiré, he establert una tarifa mínima: 8 euros x 2100 pulsacions. Si tenim present el total aproximat de pulsacions i el número de pàgines (prescindint de les pàgines de la introducció), la traducció costaria un total de 3490 euros. És evident que és la despesa més cara dins de totes les vinculades amb l'edició. Els traductors cobren també drets d'autor com a propietaris de la creació d'una obra derivada, però en aquest cas, no es cobrarà cap percentatge pels beneficis obtinguts (habitualment és un 0,2% / 0,3%), solament es remunera el servei de la traducció.

No obstant, hi ha altres serveis que ens podrem estalviar, com ara l'elaboració dels tres informes de lectura (aproximadament uns 270 euros*) i les correccions de proves (la primera a 0,65 euros x 1000 pulsacions, i la segona a 0,52 x

*Els informes de lectura dels dos primers títols costarien 100 euros cadascun a causa de l'extensió; l'informe del tercer, al ser més breu, costaria uns 70.

1000 pulsacions), atès que no s'encarreguen a persones externes. Si sumem tots aquests costos, podem economitjar una quantitat considerable de 1342 euros.

Sí que s'encarregarà la correcció d'estil, que tindrà un cost total de 1145,30 euros, així com també la quantitat de 100 euros que es paga pel disseny de la coberta.

COSTOS DE REALITZACIÓ I PRODUCCIÓ

Tarifa de maquetació	1,10 € x 1000 puls.
Total maquetació	1007,86 €
Tarifa de revisió tipogràfica 1	0 €
Tarifa de revisió tipogràfica 2	0 €
Revisió tipogràfica 1	0 €
Revisió tipogràfica 2	0 €
Proves de color + PDF coberta	20 €
Cost unitari realització	0,51 €
Total realització	1027,86 €
Preu per exemplar (impremta i enquadernació)	2,30 €
Total producció	4600 €

Les despeses més importants en els àmbits de la realització i la producció són el servei de la maquetació (al ser un llibre extens, he aconseguit una tarifa més baixa que l'estàndard: 1,10 euros x 1000 pulsacions) i la impressió dels exemplars.

Amb l'ajuda d'algunes tarifes d'impremta, vaig poder calcular una quantitat raonable per a 2000 exemplars enquadernats a la rústica amb solapes. La despesa total en producció és de 4600 euros; això suposa un cost unitari de 2,30 euros cada exemplar.

Altrament, es pot trobar amb una altra petita despesa que és inevitable: el cost de 20 euros destinat a la prova d'impremta de la sobrecoberta per a comprovar la precisió de color.

COSTOS DE DIFUSIÓ I PROMOCIÓ

Impressió quadríptics	173 €
Impressió punts de llibre	80 €
Impressió 30 galerades	47 €
Muntatge i producció del vídeo promocional	0 €
Total difusió i promoció	300 €

Amb relació a les despeses de la cartelleria publicitària de la col·lecció, es dissenyaran i s'imprimiran 5000 quadríptics que, plegats, tenen una mida A5, en paper blanc de 110 g on hi haurà la informació més rellevant dels primers títols de la col·lecció i una petita mostra de la novel·la *La llibretera i l'heretge*. Vaig sol·licitar pressupost d'impressió i sortiran per 173 euros. A aquesta quantitat no s'afegirà la despesa del disseny del quadríptic perquè no s'encarregarà a cap extern.

A més a més, es volen fabricar 5000 punts de llibre d'un tamany de 5 x 14 cm i en paper estucat semimat de 250 g. El punt de llibre es considera un element pràctic molt utilitzat per a la difusió publicitària en el món de l'edició. La impressió d'aquest producte costaria un total de 80 euros.

També es durà a terme la impressió de trenta galerades que s'enviaran a diversos llibreters; aquests s'imprimiran amb material més econòmic i en digital.

A causa de la importància que cobra avui dia Internet i les xarxes socials, es realitzarà un vídeo promocional de la col·lecció per a publicar a la web de l'editorial, al mur del seu Facebook, a Twitter, a Instagram amb els *hashtags* convenients i a altres medis. No es contractarà a cap empresa

especialitzada en aquest sector, així evitem més costos. L'en-carregat de comunicació i màrqueting farà i editarà el vídeo a través del *software* Adobe Premiere. Aquest element seria una manera d'apropar la col·lecció als lectors potencials mitjançant continguts audiovisuals, una eina de màrqueting més pròxima a la societat 2.0 i als lectors del segle XXI, imprescindible per tal que les novel·les es difonguin ràpidament i guanyin visibilitat.

PREU DE VENDA AL PÚBLIC (PVP)

Cost unitari total	5,58 €
PVP (amb IVA)	24,00 €
PVP (sense IVA)	23,08 €

Si sumem tots els costos d'edició, realització, producció i promoció i màrqueting, la xifra resultant, dividida pel número corresponent al tiratge, ens dona un total de 5,58 €. A continuació, s'ha de partir d'aquesta xifra per a establir el preu de venda al públic final del producte (PVP).

És important i necessari triar un PVP que sigui just i equilibrat a partir de l'elaboració d'un escandall. Un altre mètode molt útil seria observar el preu de la competència (les novel·les del mateix gènere d'altres editorials amb característiques similars). És inadequat jugar amb el PVP per a fer estratègia comercial, atès que si es posa un PVP més inferior del que li pertany, es pot damnificar a altres editorials i tampoc es tracta d'això. Crec que un PVP de 24,00 euros (amb IVA inclòs) és apropiat per a una novel·la històrica traduïda al català, d'unes 476 pàgines i enquadernada a la rústica.

Un cop disposes del resultat final de l'escandall, es pot plantejar d'incrementar lleugerament el preu (d'aquesta manera els beneficis que s'obtenen són més elevats) o abaixar-lo. En referència a la primera opció, si estimem un preu d'uns 26 euros (posem per cas), t'arrisques a que una determinada part del públic potencial no arribi a comprar-lo perquè el consideri car, ja que estem parlant d'una novel·la que no està folrada per una coberta de tapa dura. En el cas de l'altra opció, si abaixéssim el preu, el llibre es vendria amb més facilitat, però els beneficis serien inferiors i, a més, es podria perjudicar a altres empreses editorials com s'ha esmentat abans. Jo crec, per tant, que un preu com l'establert aquí és un PVP equilibrat, ni massa car ni tampoc massa econòmic.

La major part de les editorials parteixen de la base d'un preu de venda de 20 euros per a la novel·la i, a partir d'aquí, depenent del tipus de públic i la franja d'edat d'aquest, el preu que s'estima es decanta cap avall o cap amunt. És evident que si el públic objectiu fos juvenil no pagaria aquesta quantitat per un llibre, però el meu és en general adult i sí que podria acceptar un preu com aquest per a una novel·la històrica de les característiques que es mostren en el present projecte.

BALANÇ FINAL DE BENEFICIS I PÈRDUES DE *LA LLIBRETERA* I *L'HERETGE*

La següent taula final d'aquest escandall determina si la publicació del primer títol *La llibretera i l'heretge* és viable econòmicament i calcula una estimació dels beneficis que s'obtindran amb la venda dels exemplars. En la primera filera de la taula es mostra el tiratge previst, mentre que en la segona es poden observar els diferents percentatges que es podrien vendre, seguida d'una tercera de color taronja que exposa la xifra específica d'exemplars venuda en cada

escenari. Les fileres restants mostren el benefici en euros i el percentatge sobre cent en parèntesi que aquests guanys representen, en primer lloc sobre les vendes brutes —unitats facturades però subjectes a devolució x PVP— i posteriorment sobre cadascun dels àmbits que intervenen en el procés d'un projecte editorial.

El resultat manifesta que es començaria a obtenir benefici a partir del 68% d'exemplars venuts (un total de 828 euros). Cal dir que el màxim benefici que obtindria l'editor rondaria els 6000 euros, a no ser que es contemplés la possibilitat de fer reimpressions, i que, encara que es venguessin la meitat d'exemplars, hi continuaria havent pèrdues a causa del volum de tiratge i els costos elevats de producció del llibre (uns 2160 euros). No obstant això, seria fàcil cobrir la bestreta de l'autor, ja que no és elevada. És important també poder pagar els serveis contractats per a la preparació del llibre (traducció, correccions, maquetació, disseny de coberta, impressió, promoció): 10364 €.

Convé ressaltar que el punt en el qual s'igualarien els costos i el rendiment net de les vendes resideix en el 63%, tal i com mostra la cel·la de la taula de color verd.

En definitiva, podria ser que, pel tipus de producte i el públic al que va dirigit, l'escenari més realista que podria tenir lloc seria una mitjana entre el 63% i el 70% del tiratge, si es tenen presents les reimpressions en diferents suports que es van fer de les edicions de l'obra en altres llengües. Així mateix, si es duu a terme una bona comunicació i difusió de la col·lecció, potser amb molta sort podríem aconseguir el 80%, però és complicat al tractar-se d'una novel·la traduïda al català. Encara que mai se sap perquè en el món de l'edició tot és imprevisible i no hi ha cap fórmula exacta per saber amb seguretat quin títol vendrà més.

punt zero				
Tiratge	2000	2000	2000	2000
Vendes / tiratge	11%	39%	68%	75%
Vendes exemplars	210	770	1350	1500
Vendes brutes EUR	4846 (100 %)	17769 (100%)	31154 (100%)	34615 (100 %)
Distribuidor Eur	2665 (55%)	9773 (55%)	17135 (55%)	19038 (55%)
Edició + realització + producció Eur	11164 (230%)	11164 (63%)	11164 (36%)	11164 (32%)
Drets autor Eur	0 (0 %)	622 (3%)	1692 (6 %)	1969 (6%)
Drets traductor Eur	0 (0%)	0 (0%)	0 (0 %)	0 (0%)
Justificatius Eur	335 (7%)	335 (2%)	335 (1%)	335 (1%)
Promoció Eur	300	300	300	300
MARGE BRUT EUR	-9618 (-198,5%)	-4124 (-23,2%)	828 (2,7%)	2109 (6,1%)

VIABILITAT O INVIABILITAT DEL PROJECTE

La reflexió sobre la qualitat de viable o inviable de qualsevol projecte editorial —a no ser que es desenvolupi en un gran grup editorial i que l'editor anteposi el valor econòmic del llibre abans que el seu valor cultural— esdevé un dels temes més complicats d'esbrinar i es troba enllaçat amb molts aspectes.

La previsió del balanç de pèrdues i beneficis que s'ha comentat anteriorment ajuda a reflexionar sobre la viabilitat del projecte. En el cas de la meua col·lecció, són llibres que transmeten un valor cultural —són fidels al context històric que narren— i, alhora, poden ser comercials. Per tant, la col·lecció podria ser viable si es fa l'adequada campanya de premsa i una bona comunicació del llibre a les xarxes socials.

Convé ressaltar que també és rellevant fer un anàlisi de la recepció del primer títol que presenta la col·lecció al mercat editorial. L'autora de *La llibretera i l'heretge* és una veu molt viva al sector editorial d'Anglaterra i Estats Units i, gràcies a les traduccions, es troba en procés d'esdevenir molt important en el sector de la novel·la històrica al nostre territori. El segell Edicions Proa, de Grup 62, va traduir la seva primera novel·la al català (*El mestre il·luminador*) que va obtenir una bona acceptació i crítica per part del públic. Una novel·la que publica aquest abril del 2018 i que promet força és *The queen's promise*. Estic segura que la traducció d'aquesta obra —no hi ha cap novel·la seva que no estigui traduïda, per tant, aquesta no serà cap excepció— suposarà un major grau de notorietat de l'autora. Per una d'aquestes raons, s'ha decidit apostar per aquest primer títol traduït i evitar així les dificultats de venda que tindria un llibre on l'autor fos poc o gens conegut (com els següents dos títols). D'aquesta manera, en cas que fos inevitable perdre beneficis, la col·lecció es podria sostenir amb els diners guanyats

de la primera obra i eludir la perillositat de publicar un títol més incert just en el moment en el que la col·lecció li falta maduresa. No obstant això, encara que els autors no siguin coneguts, la temàtica de les novel·les i el context històric d'ambdues atrauen, especialment el que pertany al tercer títol.

Per un altre costat, el projecte pot resultar viable si el PVP que s'ha establert és adequat pel tipus de públic lector, el mercat i la competència. Així mateix, es pot afirmar que el projecte seria viable si els objectius plantejats al principi s'aconsegueixen. Aquest aspecte es pot anar observant quan la col·lecció estigui ja assentada al mercat i analitzar els efectes que finalment ha originat aquesta en el món de l'edició en català.

SUBVENCIONS

S'ha contemplat la possibilitat de sol·licitar alguna línia de subvenció per a la traducció al català de les novel·les de la col·lecció.

En el cas del primer títol, s'ha de tenir present que el país d'origen —Estats Units— no disposa de cap línia d'ajuda a la traducció, de manera que s'hauria de sol·licitar la subvenció que atorga la Generalitat. No obstant, un dels requisits és la retribució a la traductora d'un mínim de 12 euros x 2100 pulsacions, quan la tarifa que s'ha acordat fer és molt més baixa. Per tant, per optar a aquesta ajuda, s'hauria de pujar la tarifa al mínim que demana, però això comportaria un increment considerable de despesa econòmica. S'hauria d'estudiar bé aquest possible escenari i conèixer també que aquesta subvenció es guia per un règim de concurrència no competitiva. Això significa que la quantitat econòmica es concedeix segons l'ordre d'arribada de les sol·licituds, o bé, es fa un repartiment proporcional entre totes les sol·licituds presentades.

7. ORGANITZACIÓ I CALENDARI

DATES DE PUBLICACIÓ DELS TÍTOLS

Està previst que la col·lecció «El Perfum de la Tinta» llenci i contracti de moment un total de tres títols. Aquests tindrien data de publicació assegurada independentment de l'èxit de la col·lecció. Segons la recepció que tinguin al mercat, es decidirà si es continua amb la col·lecció o no. En cas afirmatiu, es tindria previst alguns títols com *The floating book*, de Michelle Lovric, i *Ex libris*, de Ross King. Així mateix, es cercaria algun manuscrit que encaixés amb la col·lecció i que fos obra d'algun escriptor novell català. De moment, però, el primer títol *La llibretera i l'heretge* es publicaria a mitjans de març, una bona data perquè a principis de l'abril es celebra a la comarca del Berguedà la Festa de la Novel·la Històrica i a finals del mateix mes té lloc el dia més important de venda de llibres a Catalunya: Sant Jordi. El segon títol *L'enquadradora de verí* es publicaria durant la primera setmana del mes de setembre, així coincidiria amb un dels esdeveniments culturals més importants del territori: la Setmana del Llibre en Català.

Per últim, el tercer títol *La protectora de llibres* s'enllestiria per a l'època nadalenca. Per a fer-ho possible, s'ha de tenir present que la recepció de noves propostes de títols als llibreters i la col·locació als diferents establiments són processos que triguen un cert temps, de manera que si es desitja tenir el producte disponible a les botigues durant el mes de desembre, la publicació hauria de tenir lloc abans de finals del mes de novembre. Per tant, crec que seria suficient publicar el llibre a finals del mes d'octubre.

De manera esquematitzada, les diferents dates de publicació dels tres títols són les següents:

- Títol 1: 19-25 març
- Títol 2: 1-7 setembre
- Títol 3: 25-31 octubre

Es pot observar que les diferents dates de publicació per a cada títol eludeixen els mesos de les vacances d'estiu, ja que és una temporada una mica delicada per al llançament de nous títols. La gent acostuma més a viatjar o prefereix llegir un altre tipus de gènere. No obstant això, sempre hi hauran excepcions i llegiran l'obra que aconsegueixi despertar curiositat, interès i passió. Per aquest motiu, no crec gaire en els llibres estacionals, és a dir, en aquells que s'han de llegir en una determinada estació de l'any.

PERSONAL NECESSARI

El projecte necessita un petit equip de treballadors per a poder dur a terme totes les tasques editorials que requereix la creació d'una col·lecció de novel·les. En aquest cas, la figura de l'editor s'encarregaria d'una bona part dels processos editorials:

- Cerca i selecció d'obres estrangeres o manuscrits inèdits.
- Negociació de drets amb els autors o agents literaris.
- Repartiment de tasques i temps per a cada fase del projecte.
- Elaboració dels informes de lectura dels títols.
- Traducció.
- Redacció de la introducció, els textos de contracoberta i del quadríptic i el *briefing* de coberta per al dissenyador gràfic.
- Control de cada fase i resultat final del projecte.
- Determinació del tiratge i revisió de l'escandall econòmic.
- Contacte amb la distribuïdora i les llibreries.

Així mateix, un cop acabada la traducció, es necessitaria a una altra persona que s'ocupés de la correcció d'estil de l'obra i de la seva posterior maquetació a la caixa de text corresponent.

La tasca del dissenyador gràfic consistiria en la realització d'un logotip que identifiqués la col·lecció i en el disseny de cobertes amb mateixa identitat gràfica, quadríptics i punts de llibre.

La col·laboració d'un administrador és també molt rellevant; aquest s'encarregaria de donar suport a l'editor per a contactar amb la distribuïdora, l'impremta, etc; elaboraria els escandalls econòmics de cada títol de la col·lecció, redactaria els contractes d'edició i traducció i s'ocuparia de les liquidacions dels drets d'autor anuals.

Per últim, convé una persona que s'encarregués de l'àmbit de la comunicació i del màrqueting del producte. En primer lloc, hauria de fer una bona campanya de difusió del producte amb l'ajuda d'una eina audiovisual potent com és el vídeo promocional; també hauria de redactar la nota de premsa un cop hagi llegit l'informe de lectura. Per un altre costat, s'hauria de responsabilitzar de l'enviament d'exemplars i galerades a premsa, *bloggers* i llibreters, controlaria i faria un

anàlisi de la recepció del producte al mercat i també es faria càrrec de l'organització i gestió del sorteig dels cinc exemplars que l'editorial celebra amb el suport i col·laboració del diari *NacióDigital*.

PLANIFICACIÓ EDITORIAL I CRONOGRAMA

Aquest apartat mostra la planificació editorial i l'organització de les tasques del personal per a poder complir amb les dates de publicació que s'han pensat per a cada títol. Convé mencionar que, al tractar-se d'una col·lecció, el treball és molt més lent i continu, i més si es té present l'escassetat de personal.

Si es té l'intenció de publicar tres títols traduïts al català en un mateix any, però en diferents dates, les tasques com la definició de la col·lecció, la selecció dels títols, la gestió dels drets d'autor, firmes de contracte, lectura de les novel·les en l'idioma original, elaboració d'informes de lectura, *briefings* de coberta, redacció de paratextos i traduccions s'han de dur a terme en un període de dotze mesos, ja que tan sols hi ha un sol editor.

En primer lloc, l'administrador i l'editora s'han de reunir i fer un escandall econòmic. També han de preveure el tiratge segons la viabilitat que ha determinat l'escandall. En aquest mateix període temporal, mentre l'editora fa la traducció, el dissenyador rep l'encàrrec dels dissenys de la col·lecció, logotip i cobertes a partir dels *briefings*. La persona encarregada de la comunicació i màrqueting pot redactar les notes de premsa a partir dels informes de lectura i, a més a més, començar a muntar i produir el vídeo un cop l'editora hagi fet el guió tècnic d'aquest. Al cap de tres mesos, el primer títol ha d'estar enllestit pel que fa a la traducció, de manera que l'editora pot aprofitar per demanar la correcció d'estil a la correctora en un període de dos mesos. Al cap de cinc

mesos, l'editora disposa de l'obra corregida i l'envia al maquetador. En un any, per tant, és necessari tenir preparades les traduccions dels tres títols, les correccions (excepte la del tercer títol*), els dissenys de les cobertes, les notes de premsa i la producció del vídeo promocional.

El cronograma següent, dividit en tres fases, mostra els diferents processos editorials que es duren a terme un cop el primer títol estigui traduït, corregit i maquetat:

PRIMERA FASE

Persona	Temps	Data	Tasca
Editora	3 dies	01/11-03/11	revisió de la maquetació (divisió de paraules a final de línea, línies viudes i orfes, etc.)
Persona de comunicació i màrqueting	3 setmanes	01/11-21/11	gestió de la campanya de promoció (preparació sorteig, paraules clau, etc.)
Dissenyador	4 dies	30/10-03/11	disseny de quadríptic i punt de llibre

*Es preveu que no hi ha temps suficient per a corregir també el tercer títol. De totes maneres, és molt més breu que els anteriors i la correcció es podrà dur a terme en un període de temps més reduït. Just després de la publicació de *La llibretera i l'heretge*, es pot encarregar la correcció d'aquest tercer títol.

SEGONA FASE*

Persona	Temps	Temps	Tasca
Editora	5 dies	04/11-08/11	preparació del PDF + enviament a l'impremta + revisió de proves ozàlides
Impremta	1 mes i 3 setmanes	19/11-09/01	impressió dels 2000 exemplars + galerades + quadríptics + punts de llibre + enquadernació
Persona de comunicació i màrqueting	3 mesos	09/11-09/02	contacte amb els llibreters i amb les cadenes de llibreries
Editora i administrador	1 mes	10/01-10/02	contacte amb la distribuïdora + enviament d'exemplars, material de màrqueting i notes de premsa a llibreters i mitjans de comunicació

*Es preveu que la duració del procés d'impressió del material de màrqueting, exemplars, galerades i enquadernació sigui d'un mes sencer i tres setmanes, ja que el període de temps inclou les vacances de Nadal i també s'ha de tenir present que a les impremtes hi han llistes d'espera i que els grans grups editorials sempre tenen preferència.

Per altra banda, pot semblar exagerat un total de tres mesos per a contactar amb llibreters i cadenes de llibreries, però, si es té present que la campanya de Nadal comença a finals de novembre i que és difícil que et puguin atendre durant aquestes setmanes, el temps establert ja no sembla tan excessiu.

Persona de comunicació i màrqueting	aprox. 3 mesos	15/01-25/03	difusió de la campanya de promoció del llibre a través de les xarxes socials
-------------------------------------	----------------	-------------	--

TERCERA FASE

Persona	Temps	Data	Tasca
Distribuïdora i comercials	1 mes	25/02-25/03	col·locació dels llibres a llibreries, cadenes i grans comptes
Publicació		25/03	data de llançament de l'obra
Postpublicació: editora i persona de comunicació			seguiment de la recepció del títol

8. DIFUSIÓ I VISIBILITAT DE LA COL·LECCIÓ (COMUNICACIÓ, PROMOCIÓ I MÀRQUETING)

Com ja s'ha esmentat en altres ocasions, és molt important el temps que es dedica a l'estudi de com s'emprendrà la comunicació de la col·lecció i de la seva primera entrega a causa principalment de l'elevada competència que avui dia es pot trobar al mercat editorial.

És important saber que cada tipus de públic lector demana un llenguatge diferent, una imatge, un preu, etc. Així mateix, cada franja d'edat també demana uns determinats canals de comunicació i distribució en funció de la franja d'edat.

Ser dinàmic esdevé el tret més significant a fi que el llibre guanyi visibilitat, atès que cada punt de venda, cada llibreter al qual s'arriba, cada contacte personal amb ell, cada fira o festival literari en el que estigui present i cada ressenya o crítica en premsa i plataformes digitals repercuteix en l'èxit de venda del llibre.

El primer pas és preparar una bona campanya de promoció. Per a dur-la a terme és necessari conèixer bé els teus lectors potencials perquè d'aquest aspecte depèn els diferents tipus de canals de promoció del llibre.

En primer lloc, s'ha de tenir present que, amb un tiratge d'uns dos mil exemplars, no es pot dur a terme una campanya de màrqueting amb expositors PLV o pagar una quantitat de diners a fi que els punts de venda el coloquin en el lloc dels «més venuts» per tal de cridar l'atenció del client i apel·lar a una decisió impulsiva de compra. En aquest cas, el màxim esforç en promoció i màrqueting resideix en una bona comunicació i en el bon maneig de les xarxes socials.

Com es tracta d'una col·lecció, és rellevant que aquest producte editorial es promocioni com a tal, ja que l'objectiu resideix en fidelitzar el nostre públic lector i aconseguir que compri tots els títols de la col·lecció.

PREMSA

Un número total de quaranta-set exemplars dels dos mil que constitueix el tiratge està destinat a la promoció i als mitjans (premsa, crítics literaris i *bloggers*).

Entre els diaris més rellevants amb els que ens posarem en contacte per enviar un exemplar, juntament amb la nota de premsa del primer títol de la col·lecció (aquest es pot trobar a l'annex 6 del treball), són: *VilaWeb* —el portal informatiu més antic dels països de parla catalana—; *NacióDigital* —el diari digital líder en català—; el *Diari de Girona, Regió 7* —el diari de la Catalunya central—; *Bon-dia* —un diari gratuït en català que té dues edicions: una a Andorra i una altra a Lleida. És el segon diari en català més llegit a Lleida—; dos diaris d'Andorra —*Diari d'Andorra* i el *Periòdic d'Andorra*— i alguns diaris líders en català com *Ara*, *El Punt Avui*, *El periódico de Catalunya* i *La Vanguardia*. Per últim, també s'intentaria contactar amb 324 —el portal d'Internet de notícies de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i un dels diaris digitals en català més visitats de la xarxa—.

BLOGS

Pel que fa als blogs literaris que recomanen lectures en català, Lligam Editorial disposa del seu propi blog (*Lligam Premsa*) on l'usuari pot informar-se del catàleg, les novetats editorials i descarregar-se les notes de premsa i les cobertes dels llibres. *80 grams* és un altre bloc dedicat exclusivament a la literatura i al món dels llibres; ofereix informació sobre novetats editorials, valoracions literàries, entrevistes, etc. i té la finalitat de funcionar com si fos un club de lectura virtual, atès que els usuaris poden anar intercanviant opinions sobre els llibres que han llegit. *Llibres, i punt!* es presenta també com un altre blog literari que ofereix valoracions objectives de les novetats literàries, la majoria publicades per editorials catalanes. També ens posarem en contacte amb en Jan Ari-many, que duu el blog de literatura *Entre Lletres*, i en el que publica bones ressenyes dels llibres que es llegeix. Per últim, un altre bloc a tenir present és *Culturalia*, un bloc més general, ja que no només mostra notícies relacionades amb la literatura, sinó també amb el cinema, el teatre i la televisió.

L'illa dels llibres és una pàgina web amb forta presència a les xarxes socials dedicada a la literatura que té la missió d'informar sobre novetats editorials, entrevistes als escriptors, enquestes, etc. Va néixer el mes de novembre de l'any 2006 com a bloc i fou guardonat amb el Premi Blocs Catalunya 2010 en la categoria de Millor Bloc de Literatura en català i el Premi Lletra de la UOC. S'intentaria contactar amb en Jordi Milian Giralt, el director de la pàgina web, i li enviaríem un exemplar amb la nota de premsa.

També hi ha una comunitat virtual de llibres que està adreçada a tots els públics i on l'usuari pot expressar la seva opinió entorn als escriptors, els llibres i la literatura. Aquesta comunitat s'anomena *Què Llegeixes?* i es divideix en tres blocs, cadascun dirigit a una determinada franja d'edat: *Llapis* (lector infantil), *boli* (lector juvenil) i *ploma* (lector

adult). Es tracta, per tant, d'un lloc de trobada pels lectors en català i on poden parlar sobre els seus llibres preferits i oferir també una crítica amb puntuació.

XARXES SOCIALS I SORTEIG

No trobaria convenient destinar exemplars d'aquesta col·lecció per a ressenyes o crítiques als *booktubers*, ja que aquest és un canal de promoció encarat als joves i, per tant, a la literatura juvenil. El nostre públic lector no el trobaríem o més ben dit seria difícil trobar-lo en aquesta plataforma.

Sí que arribaria a donar algun exemplar a algun *bookstagrammer* (una nova comunitat que recomana novel·les a través de fotografies artístiques, de manera que mostren dues passions: la lectura i la fotografia) especialitzat en recomanacions de novel·la històrica en català. Aquesta comunitat va aparèixer fa poc a Argentina i joves lectors van començar a desenvolupar-la, de forma que la major part de seguidors pertanyen al segment *young-adults* (dels catorze als vint-i-quatre anys). Però avui dia s'està estenent al nostre territori i la franja d'edat ja no només abarca fins als vint-i-quatre anys, sinó que també pot arribar fins als trenta (o inclòs a usuaris de més edat), atès que l'ús de xarxes socials s'ha reforçat molt (especialment les xarxes de Twitter i Instagram). En aquest cas, l'ús de *hashtags* com *#elperfumdelatinta*, *#la-llibreteraiheretge*, *#brendavantrease*, *#anglaterra*, *#dinastiaturdor*, *#seglexvi* i *#llibresprohibits* ajuden a promocionar ràpidament el producte a molts lectors potencials perquè vivim en una societat en la que cada cop la plataforma de venda més important, ràpida i directe és Internet.

A més dels quaranta-set exemplars, una xifra de cinc està destinada a un sorteig que duu a terme *NacióDigital* per als lectors. Per a participar, cal ser subscriptor de *NacióDigital*, seguir Twitter i Instagram de Lligam Editorial i penjar una fotografia de la coberta de *La llibretera i l'heretge* al compte

d'Instagram personal, juntament amb els *hashtags* anteriors. Els participants trobaran penjada la fotografia de la coberta del llibre al blog de *Lligam Premsa*. La confirmació d'haver entrat al sorteig serà enviada quan el participant del sorteig hagi omplert una butlleta amb el seu nom, adreça de correu electrònic i un número de telèfon que la trobaran com a adjunt a la web de *NacióDigital*. Per a conèixer les altres bases del sorteig (com ara la data de termini i a on es podrà recollir el premi), han d'accedir a «<https://www.naciondigital.cat/subscriptors/noticia/92/sorteig/llibretera/heretge/novel·la/historica/perfum/tinta/vantrease>».

GALERADES PER A LLIBRETERS

A part d'aquesta reserva d'exemplars, s'han imprès un total de trenta galerades en material més econòmic i en impressió digital per a entregar a diversos llibreters de Catalunya, Andorra, València i Balears a fi que facin una adequada promoció del prmer títol.

Algunes de les llibreries que rebran un d'aquests exemplars són *La Impossible*, situada a l'Eixample de Barcelona que està especialitzada en la venda de llibres en català; *La Gralla*, de Granollers; *l'Illa*, de Mollet del Vallès; *Racó del Llibre*, de Rubí i *l'Odissea*, de Vilafranca del Penedès, que compta amb un ampli fons de narrativa i s'hi poden trobar les novetats de les petites i grans editorials. Respecte a la comunitat autònoma de Lleida, podem parlar amb l'Andrea Giovannoli, el llibreter de *l'Argonauta*, de Balaguer, i amb en Miquel Bernal, de la llibreria *Punt de Llibre*, al centre de Lleida. Una de les especialitats que aquestes ofereixen són novel·les de gènere històric. A Girona, podem enviar un exemplar a la llibretera Maria Carme Ferrer, de la llibreria *Empúries*, una de les més emblemàtiques i la segona més antiga de la ciutat. La llibreria *l'Altell*, de Banyoles, és també un espai on tenen molta cura de fer les millors recomana-

cions personalitzades, especialment de novel·les històriques. A Tarragona, es pot trobar la llibreria *La Capona*, que disposa d'un fons literari molt ampli i està molt present en les programacions culturals més rellevants de la ciutat. En referència a les llibreries de l'arxipèlag Balear, s'enviaria un exemplar a la llibreria *Jaume de Montsó*, de Palma de Mallorca i als llibreters Joan i Marta, de la llibreria *vaDllibres*, a l'illa de Menorca. Pel que fa a Andorra, hi ha dues llibreries de gran repercussió al Principat que són *La Llibreria*, d'Andorra la Vella i *Llibre Idees*, a Escaldes-Engordany.

CADENES DE LLIBRERIES

També seria necessari contactar i enviar notes de premsa a la cooperativa de llibreries Abacus, una de les més significatives dels Països Catalans, i amb cadenes com Laie i Alibri. Actualment, la cadena de llibreria Abacus té quaranta-cinc botigues obertes, la majoria de les quals hi són a Catalunya, però també a les Illes Balears i a València. A tots els seus establiments no serà possible poder distribuir la primera novel·la de la col·lecció, però sí a aquells on hi ha més afluència de gent, com per exemple, l'Abacus de l'Illa Diagonal. També és important si coneixes els hàbits dels lectors d'un determinat barri o zona i a on acostumen a anar a comprar un llibre. Posem per exemple Vilafranca del Penedès, la capital de la comarca altpenedesenca. En aquest poble hi ha un establiment Abacus i una llibreria, oberta des de l'any 1994. La gent que té la intenció de comprar un llibre acut normalment a la llibreria, no a l'Abacus, ja que aquest en concret adopta un perfil més de papereria i botiga de joguines. Per tant, en aquest cas, no s'enviaria cap exemplar a l'Abacus de Vilafranca.

TELEVISIÓ

Un bon mitjà de promoció i difusió és lògicament la televisió. Seria difícil poder-ho aconseguir, però es podria intentar. Un dels programes en el qual la col·lecció podria ser anunciada seria *Tot el temps del món*, emès al canal 33. En aquest, la presentadora Anna Guitart entrevista tant a autors nacionals com a internacionals i té com a objectiu reflexionar sobre les noves obres publicades, els diferents gèneres i el món de la literatura.

L'autora del primer títol de la col·lecció, Brenda Vantrease, estaria disposada a ser entrevistada en aquest programa literari per tal de fer-se conèixer més a Catalunya. Si l'entrevista a l'autora no fos possible, la col·lecció «El Parfum de la Tinta» podria incloure's en la peça inicial en què l'Anna Guitart fa unes recomanacions literàries vinculades a l'actualitat. Amb sort, aquest fet podria facilitar que el primer títol de la col·lecció aparegués en la secció de «Novetats editorials» del Telenotícies Migdia de TV3.

Per al programa literari del canal 33 i per a TV3, s'enviarien dos exemplars de *La llibretera i l'heretge*, juntament amb la nota de premsa i una carta personalitzada de l'editorial. Pel que fa al tema econòmic, vaig enviar un correu a la secció d'Atenció a l'audiència i em van respondre que no es realitza cap mena d'intercanvi econòmic per tal que apareixin les obres al programa, o bé, a fi que es faci ressò d'aquesta. El contingut d'aquest missatge es troba adjunt a l'annex 7 d'aquest treball.

FIRES

Durant tot l'any Catalunya celebra esdeveniments culturals que tenen com a objectiu la defensa, promoció, difusió i visibilitat de l'edició del llibre en català.

Una altra manera de promocionar la nova col·lecció és fer tot el possible a fi que aquesta es pugui mostrar visible en aquestes fires que conserven un caràcter lúdic i on les diverses activitats literàries ajuden a promoure el llibre en català (ja sigui mitjançant presentacions, tallers, presència de rètols publicitaris als mòduls, etc.).

Entre les més significatives, podem trobar:

1) La Setmana del Llibre en Català, organitzada per l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, que té lloc la primera setmana del mes de setembre.

2) La Xarxa de Viles del Llibre de Catalunya, un festival literari que es celebra una vegada a l'any. Existeixen quatre Viles del Llibre promogudes per aquesta Xarxa i celebrades en diferents mesos: Bellprat (Catalunya Central), Cervera (Lleida), Montblanc (Camp de Tarragona) i Pobla de Segur (Lleida).

3) LIBER, la Fira Internacional del Llibre, que promou la *Federación de Gremios de Editores de España*. Enguany té lloc a Barcelona del 3 al 5 d'octubre.

4) Festa de la Novel·la Històrica, celebrada a Puig-Reig (Berguedà), és una fira cultural i lúdica recent (s'han fet dues edicions) i té la intenció de convertir-se en la jornada literària pels amants de la novel·la històrica.

En definitiva, si s'aconsegueix visualitzar la col·lecció en algun d'aquests esdeveniments representaria un gran pas i seria molt important per a promocionar-la, atès que una bona comunicació i visibilitat en aquestes fires pot traduir-se en un increment de vendes.

DISTRIBUCIÓ

Convé ressaltar que el principal canal de vendes del llibre en català són les llibreries i les cadenes de llibreries (com Abacus, Alibri o Laie) amb un 53%, seguit d'institucions i empreses (27,50%), la venda directa (10,7%) les grans superfícies (4,6%) i els canals electrònics (3%). Per tant, la major part del tiratge anirà distribuïda a les cadenes de llibreries i a les independents, mentre que un 10% es destinarà a les grans superfícies com el Corte Inglés o Casa del Libro.

De totes maneres, no s'ha de descuidar que el veritable èxit de la difusió i acceptació d'un producte resideix en la recomanació. Per aquest motiu, és molt important la impressió de galerades i oferir-les als llibreters més coneguts per l'editorial o més propers, així tenen l'oportunitat de poder conèixer bé el llibre que posaran a la venda a la seva llibreria.

Com a conclusió, totes les accions que es duguin a terme han d'anar encaminades a exposar la imatge distintiva de la col·lecció i demostrar també que es creu fermament en el projecte que es posarà a la venda.

MATERIAL DE MÀRQUETING

El material creatiu que s'elabora per a la comunicació i difusió de la col·lecció és el següent:

En primer lloc, s'ha realitzat un quadríptic que conté informació promocional de la col·lecció: fotografies de les cobertes d'altres títols, comentaris de la premsa, sinopsis i un fragment per tastar de la primera novel·la. En un món virtual en el que vivim avui dia, és possible que el públic lector posi més atenció a un material físic imprès i ben editat, ja que, acostumats a consultar-ho tot a través de pàgines webs, l'atenció del públic a un contingut fix en suport digital pot ser més superficial. És diferent si aquest contingut és dinàmic perquè el llenguatge que actualment es fa servir per

a comunicar i difondre un producte al mercat és de caràcter audiovisual. Per un d'aquests motius, també s'ha intentat muntar i produir un vídeo audiovisual de la col·lecció, una eina potent en el sector del màrqueting audiovisual i de major rendibilitat comercial perquè pot arribar a un públic més ampli sense cap despesa econòmica addicional.

Per últim, s'han creat punts de llibre, un element molt pràctic que acostuma a agradar molt als llibreters. Aquest incorpora el nom de la col·lecció i dos versions de l'isotip: un en gran fet amb màscara de tall i un altre més reduït en verisó positiva a la part inferior del punt de llibre.

EDICIÓ DEL VÍDEO PROMOCIONAL

El vídeo promocional s'ha elaborat mitjançant *Adobe Premiere Pro*, un programa orientat a l'edició professional de vídeos que organitza adequadament espais de treball relacionats amb les diferents etapes de l'edició: assemblatge, color, efectes, àudio i títols.

El vídeo s'inicia amb el nom de la col·lecció i el seu logotip. A continuació, apareix una breu definició sobre el producte editorial a fi que l'usuari el pugui conèixer. Just després d'aquesta informació, s'ha fet servir un vídeo animat en el que surt un llibre i en una de les pàgines d'aquest apareix el títol i l'autora de la primera novel·la que inaugura la col·lecció.

Amb una imatge animada de flames de foc com a fons, s'ofereix una síntesi atractiva d'aquest primer títol per tal d'atraure la curiositat dels lectors i també serveix per a situar en context. Cal mencionar que aquestes imatges animades que conté el vídeo provenen d'una pàgina web —<https://videos.pexels.com/video-license>— que aplega material audiovisual sota la llicència *Creative Commons Zero* (CC0). Per tant, són vídeos que es poden editar i fer servir per a pro-

jectes personals i també comercials sense demanar permís ni posar cap enllaç que redirigeixi a la font.

D'aquesta mateixa pàgina web procedeix la següent imatge animada que consisteix en la reproducció de gotes de tinta negra sobre fons blanc.

Finalment, el vídeo mostra els altres títols que formen la col·lecció amb les seves respectives cobertes. L'isotip en la seva versió negativa és la imatge amb la que conclou el vídeo.

EL LLIBRE DIGITAL O *E-BOOK*

És ben cert que amb la producció del llibre digital pots arribar més ràpidament als usuaris, però a nivell de facturació no surt rentable.

Si es reflexiona profundament, és millor en aquest cas no fer una inversió per a la producció del llibre en format digital. Comporta molts esforços i costos i mai tens la confiança de rebre una raonable quantitat econòmica. Alguns d'aquests costos són demanar un nou ISBN i codis, fer un redisseny i una adaptació de cobertes, afegir metadades, fer un control de la composició del nou text digitalitzat i modificar el contingut de la pàgina de crèdits i posar-la al final —en un llibre digital aquesta ha d'aparèixer al final per comoditat del usuari—. Totes aquestes despeses lligades a la digitalització del producte resulten, per tant, molt difícils de recuperar tenint present la situació del llibre electrònic al nostre territori.

Una de les causes principals és la repercussió de la pirateria, encara amb xifres molt elevades de descàrregues il·legals. Altres motius que han provocat l'estancament del llibre en suport digital estan relacionats amb el preu elevat i amb un aspecte de la salut visual, ja que l'abús de les pantalles pot originar fatigues i trastorns a la vista, com ara la miopia.

En definitiva, la col·lecció no disposarà de moment de llibre digital per totes aquestes raons que s'han comentat. De totes formes, en el cas que es fessin reimpressions, es tornaria a estudiar la possibilitat de llançar el llibre en format electrònic. Per aquest motiu, en el contracte d'edició, s'ha volgut esmentar la cessió dels drets per a una possible publicació en modalitat digital.

9. AGRAÏMENTS

Encara que l'elaboració del present treball sembli per essència individual, quan arriba el final, te n'adones que no has estat sol en cap moment d'aquest camí que el podríem considerar agrícol·l; en ocasions, molt enriquidor i, en d'altres, una mica ardu.

En primer lloc, donar les gràcies al meu tutor, el Dr. Gonzalo Pontón, al veterà editor Enrique Murillo i al professor Juan Maldonado pels seus assessoraments, correccions i per les ràpides respostes als correus.

M'agradaria expressar també la meua més sincera gratitud als meus pares, les persones que sempre han estat al meu costat, tant en els bons com en els difícils moments; pels seus consells, pels seus ànims, pels sacrificis que han fet en aquests darrers deu anys des que vaig començar seriosament la meua etapa d'estudis, pel seu infinit recolzament... Moltíssimes gràcies per deixar-me contagiar del vostre esperit sempre positiu. Ho dec tot a vosaltres. Per totes aquestes raons, cadascuna de les pàgines que formen el present projecte us les vull dedicar.

Per últim, voldria agrair a la meva parella, l'Àlex, per la seva ajuda alhora d'oferir al meu projecte una dimensió audiovisual i per deixar-me aprendre en aquest sector. Gràcies.

10. BIBLIOGRAFIA*

- GREMI D'EDITORS DE CATALUNYA. (2016). <<https://www.gremieditors.cat/>>.
- BLADES, William (2016): *Los enemigos de los libros: contra la biblioclastia, la ignorancia y otras bibliopatías*, en Amelia Pérez de Villar, trad., Madrid, Fórcola Ediciones.
- GARFIELD, Simon (2011): *Es mi tipo: Un libro sobre fuentes tipográficas*, en Miguel Marqués, trad., Barcelona, Taurus Ediciones.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (1997): *Diccionari de la llengua catalana* [en línia]. 2ª ed. Barcelona: IEC <<http://dlc.iec.cat/>>.
- MARTÍNEZ DE SOUSA, José (1994): *Manual de edición y autoedición*, Madrid, Pirámide.
- OBSERVATORIO DE LA LECTURA Y EL LIBRO, *Panorámica de la edición española de libros 2016*, Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2016. Disponible en: <<https://www.cegal.es/documentacion/sector-del-libro/panoramica-de-la-edicion-espanola-de-libros/>>.
- OBSERVATORIO DE LA LECTURA Y EL LIBRO, *El sector del libro en España 2017*, Madrid: Ministerio de Educación,

*Les pàgines web indicades s'han visitat al febrer / març del 2018.

Cultura y Deporte, Junio 2017. Disponible en: <<https://www.cegal.es/documentacion/sector-del-libro/sector-del-libro-en-espana/>>.

POLO PUJADAS, Magda (2007): *Creación y gestión de proyectos editoriales*, Madrid, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha.

PONS ALORDA, Jaume (2017, desembre 28): La literatura del 2017: una collita extraordinària. *NacióDigital*, secció de literatura.

PROSPER, Martine (2012): *La cara oculta de la edición*, en Gabriela Torregosa, trad., Madrid, Trama Editorial.

SERRA, Montserrat (2015, abril 22): 2005-2015: la dècada que ha transformat el món editorial en català. *Vilaweb*, secció de cultura.

Aquest llibre, compost en una tipografia Adobe Garamond
Pro de 13 punts, un interlineat de 15,
sobre paper offset ivori de 90 g,
s'ha imprès al mes de juny de
l'any 2018 als tallers de
la impremta
Barcino.

«En John s'havia aferrat a aquestes paraules durant aquells últims dies de la mateixa manera que s'agafaria fortament a un tros de fusta un home a punt d'ofegar-se enmig de la immensitat del mar. Suplicava que no li flaquegés el valor i que la seva actitud transmetés força i consol a l'altre home. L'aprenent va assentir amb els llavis estrets i va tancar els ulls quan el van obligar a pujar a una intestable plataforma de fusta. Va ser llavors quan el van lligar a l'estaca d'esquena a la multitud.»

ANGLATERRA, segle XVI. La Kate regenta una petita llibreria situada a Paternoster Row. Treballa amb el seu germà John, impressor i també llibreter, i s'arrisquen el seu dia a dia venent llibres prohibits. Un dia, però, la sort no els acompanya: dos soldats entren a la llibreria i s'emporten detingut al seu germà. Quan aconseguix el seu alliberament, en John abjura de la causa reformista i decideix dedicar-se a la seva família. Davant d'aquesta nova situació, la Kate viatja a Bristol a la recerca de fons per a la botiga. Aquest viatge canviarà el rumb de la seva vida i s'endinsarà en una aventura perillosa en la que es veurà obligada a enfrontar-se amb enemics molt poderosos.

«L'Anna Bolena i el rei Enric VIII són sovint el centre d'aquestes històries, però en aquesta novel·la es converteixen en els personatges secundaris quan el tret més comú és que esdevinguin els protagonistes... Els fans dels Tudor es complauran i s'emocionaran amb aquest enfocament innovador»

—*Publishers Weekly*

«Vantrease enfoca la seva fascinant novel·la en els plebeus que van patir quan el seu país va passar de ser catòlic a protestant en un obrir i tancar d'ulls. Aquest nou enfocament de l'època i tots els personatges intrigants atrauran als fans dels Tudor»

—*RT Book Reviews*

PROJECTE FI DE MASTER EN EDICIÓ

ERICA CARRIET VALIENTE

UAB

9 780307 401526